

Færder
nasjonalparkstyre

Møteinnkalling

Utvalg:	Færder nasjonalparkstyre
Møtested:	Statsforvalteren Vestfold og Telemark, Grev Wedels gt 1
Dato:	05.03.2026
Tidspunkt:	15:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 1/2026	Godkjenning av innkalling		
ST 2/2026	Referatsaker		
RS 1/2026	Uttalelse - reguleringsplan - forenklet prosess - Færder - Fv 308 Havna - Verdens ende - T31 - T31-1 - T2009002 gang- og sykkelvei		2025/14258
RS 2/2026	Kopi av levert rapport - Færder nasjonalpark - rammer og opplegg - statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering - 2025		2024/12556
RS 3/2026	Kopi av levert rapport - Færder nasjonalpark - rammer og opplegg - statsforvalterne og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder og naturrestaurering - 2025		2024/12556
RS 4/2026	Kopi - levert søknad - klimasats - støtte til klimasatsing 2026 - driftsmidler - Færder nasjonalparkstyre		2026/467
RS 5/2026	Kopi av levert søkna - Færder nasjonalpark - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - 2026		2026/1757
RS 6/2026	Kopi av levert søknad - Færder nasjonalpark - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - 2026		2026/1757
RS 7/2026	Støtteskriv - Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker - Stopp spøkelsesfiske i Oslofjorden 2026 - 2029		2026/592
RS 8/2026	Innspill - Færder nasjonalpark - høring - ny helhetlig plan for Oslofjorden		2025/14265
RS 9/2026	Tilbakemelding - Færder nasjonalpark - rapportering - antall anmeldelser til politiet 2025	X	2026/1431
RS 10/2026	Kopi til orientering - vedtak - Færder nasjonalpark - navnesak for stedsnavnene Mostein / Mosteinane - Bustein / Busteinane med flere		2026/799
RS 11/2026	Forespørsel om støttebrev - Norsk institutt for vannforskning - SeaBee søknad - Færder nasjonalpark - Forskningsrådets infrastrukturutlysning		2025/13053
RS 12/2026	Tillatelse - innsamling av frø fra Strålholmen - Jomfruland nasjonalpark - utplanting i Færder nasjonalpark - tilbakeføring av strandtorn		2025/10417
RS 13/2026	Tilbakemelding - Færder nasjonalpark - opprydding i spredt avløp		2025/14440
RS 14/2026	Vurderes som vedlikehold - Færder nasjonalpark - Store Færder - restaurere / gjenoppbygge båthavn - Store Færder Ornitologiske Stasjon		2026/966

RS 15/2026	Klargjøring - Færder nasjonalpark - unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet	2026/1990
RS 16/2026	Kopi - avgjørelse i klagesak - Færder nasjonalpark - fotografering av tyske krigsminner med drone - Bunker Braathen Media	2025/2280
RS 17/2026	Høringsinnspill - Færder nasjonalpark - høring av forslag til kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse	2026/2178
ST 3/2026	Delegerte saker	
DS 1/2026	Tillatelse - Færder nasjonalpark - Burø 24/1 - 24/2 - hogst etter storm og brenning av hogstavfall	2025/13869
DS 2/2026	Tillatelse - Færder nasjonalpark - Holteskjær - Burø - helikoptertransport	2025/9976
ST 4/2026	Færder nasjonalpark møteplan 2026	2026/2072
ST 5/2026	Budsjettprioritering 2026 og tiltaksplan for 2026	2026/2072
ST 6/2026	Tillatelse Færder nasjonalpark sjøfugltelling med fly sone B	2026/2682
ST 7/2026	Mandat for Rådgivende utvalg	2026/2072
ST 8/2026	Færder nasjonalpark - søknad om bruk av logo S. Årø	2025/14381
ST 9/2026	Eventuelt	

ST 1/2026 Godkjenning av innkalling
ST 2/2026 Referatsaker

**Færder
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyret.no/ferder>

Færder kommune
Postboks 250
3163 NØTTERØY

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/14258-2

Dykkar ref. 25/60365

Dato 03.12.2025

Høring - kommentar endring av reguleringsplan nr T31 Verdens ende Færder nasjonalparkstyret

Nasjonalparkstyret viser til deres sak 25/60365 – Verdens ende – Endring av reguleringsplan nr. T31 Verdens ende (T31-E1) og T2009002 Gang- og sykkelvei langs FV. 308 Havna-Verdens ende (T2009002-E1)

Formålet med planendringen er å etablere et velkomstbygg for Verdens ende i tilknytning til parkeringsområdet og dagens toalettanlegg. For å legge til rette for plassering av bygget, er det behov for endring av reguleringsplan T31 for Verdens ende og T2009002 for gang- og sykkelvei langs Fv. 308 Havna-Verdens ende. Det søkes derfor om endring av reguleringsplanene etter forenklet prosess i samsvar med plan- og bygningslovens § 12-4 annet ledd.

De foreslåtte reguleringsplanendringene er utenfor grensen til Færder nasjonalpark. Bakgrunn for søknaden beskrives som følgende: «*Velkomstbygg på Verdens Ende*» ble initiert av Besøkssenter Færder nasjonalpark/ Færder nasjonalparksenter IKS i 2023. Færder nasjonalpark er Vestfold fylkes eneste nasjonalpark og nasjonalparksenteret på Verdens Ende er av regional betydning. Verdens Ende er en etablert destinasjon for hele østlandsområdet og står sentralt i reiselivssammenheng. Besøkssentret har en regional rolle når det kommer til formidling av natur- og kulturverdier i Færder nasjonalpark og om friluftsliv og tilstanden i Oslofjorden. Det oppholder seg nærmere 1 million besøkende i området Havna-Verdens Ende i løpet av ett år. (Data levert av Telia Insight i perioden 2019-2022).»

Færder nasjonalparkstyret er positiv til planene om et nytt velkomstbygg, og mener at dette kan i større grad bidra til at formålet til eksisterende Besøkssenter oppfylles, og at informasjon om Færder nasjonalpark, verneverdier, adferd og utfordringer blir bedre kommunisert til alle typer besøkende på Verdens ende og nasjonalparken.

Nasjonalparkstyret oppfordrer Færder kommune til å tenke miljø i alle steg av utbyggingen, og benytte miljøvennlige materialer og miljøvennlige teknikker, og i så liten grad som mulig berøre eksisterende grønn struktur og ikke minst hensynta eksisterende trær.

Nasjonalparkstyret har for øvrig ingen ytterligere kommentarer til foreslått reguleringsendring.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter
Dokumentet er elektronisk godkjent

RAPPORT - MIDLER TIL TILTAK I VERNEOMRÅDER (KAP 1420 POST 31) - 2025

Organisasjonsnummer: 974762501

Foretaksnavn: STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Navn: Anne Sjømæling

Telefonnummer (fra søknad): 95445740

E-postadresse (fra søknad): sftvpost@statsforvalteren.no

Mottaker: Miljødirektoratet

Saksnr.: 2025/3383

ØKONOMISK RAPPORT

REFERANSENr.: 25R0199E

Tiltak

Sum udisponert: Kr 0

Oversikt over alle tiltak						
Navn	Tiltakskategori	Verneområde	Øk. ansvarlig	Innvilget beløp	Status	Økonomisk forbruk
Bekjempelse av mink	Uttak av fremmede arter	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	80 000	Løpende skjøtsel	80 000
Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer	Uttak av fremmede arter	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	80 000	Igang satt – ikke sluttført	80 000
Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren	Tilrettelegging og informasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igang satt – ikke sluttført	95 833
Ferdsestiller Moutmarka	Tilrettelegging og informasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	0	Ikke aktuelt	
Skilt i Færder nasjonalpark	Tilrettelegging og informasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igang satt – ikke sluttført	58 846
Trådløse gjerder i Moutmarka	Beiting og lyngbrenning	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Sluttført	17 644
Skjøtsel i Moutmarka	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Løpende skjøtsel	150 800
Slått og rydding på Bolærene	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Løpende skjøtsel	236 278

Engslått utvalgte øyer	Slått	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	45 000	Løpende skjøtsel	45 000
Åpne gjengrodde arealer Masseløy	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Løpende skjøtsel	65 000
Fristille eiketrær Mellom-Bolæren	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	40 000	Sluttført	40 000
Fjerne granplantasje Hvaløy	Uttak av fremmede arter	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	50 000	Igangsatt – ikke sluttført	50 000
Re-etablering av strandtorn	Annet	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igangsatt – ikke sluttført	25 797
Store Færder rydde rundt kulturminne	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Løpende skjøtsel	15 000
Skjøtsel sandtimotei	Uttak av fremmede arter	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	35 000	Igangsatt – ikke sluttført	35 000
Oppfølging av fremmede arter etter hogst	Kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Sluttført	
Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose	Kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igangsatt – ikke sluttført	30 000
Rydde marin forsøpling utvalgte øyer	Annet	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igangsatt – ikke sluttført	50 000
Tilrettelegging for fortøyning med småbåter	Tilrettelegging og informasjon	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igangsatt – ikke sluttført	6 450
Kartlegging av omfang og tilstand marine naturtype	Kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Ikke aktuelt	
Tette dreneringsgrøft	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	25 000	Sluttført	25 000
Restaurering av marine naturtyper	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Igangsatt – ikke sluttført	248 352
Samlet pott	Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak		Forvaltningsm.	1 000 000	Sluttført	0

				1 355 000		1 355 000
--	--	--	--	-----------	--	-----------

Bekjempelse av mink

Navn på tiltaket: Bekjempelse av mink

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Lokalt SNO

Søknadsbeløp: Kr 80 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 80 000

Status: Løpende skjøtsel

Økonomisk forbruk: Kr 80 000

Kommentar:

SNO økonomisk ansvarlig. Er årlige vedlikeholdstiltak, pågående tiltak siden langt tilbake. Mål er at nasjonalparken er minkfri før og under hekkeperioden for sjøfugl. Lite vedlikeholdsfangst og økning i teistbestand viser vellykket tiltak. Fikk tidlig godkjenning. vinterarbeid.

Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer

Navn på tiltaket: Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Lokalt SNO

Søknadsbeløp: Kr 80 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 80 000

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 80 000

Kommentar:

Fjerning av fremmed art rynkerose etter prioritert liste (Færder nasjonalparkstyre). Økonomisk ansvarlig er lokalt SNO. Årets tiltak/oppfølging er gjennomført. I henhold til Forvaltningsplan og oppdaterte skjøtelsesplaner og kartlegginger. Fortsatt gjengstår betydelig arbeid. Det anslås 3-5 år for å fjerne en større bestand, samt årlig overvåking/vedlikehold. Fikk tidlig godkjenning.

Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren

Navn på tiltaket: Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 100 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 95 833

Kommentar:

Infopunkt Østre Bolæren er forankret i Forvaltningsplanen og Besøksstrategien til Færder nasjonalpark. Infopunktet er ubemannet. Det er kontinuerlig behov for oppdatering og oppgradering av informasjon, og planlagte tiltak er gjennomført med noen justeringer. Styret vurderer at det er viktig at informasjon om nasjonalparken finnes lett tilgjengelig, og ute i nasjonalparken. Infopunktet er i sommersesongen tilgjengelig med rutebåt i helger og hele ferien.

Ferdselstaller Moutmarka

Navn på tiltaket: Ferdselstaller Moutmarka
Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Lokalt SNO
Søknadsbeløp: Kr 1
Behandlingsstatus:
Innvilget beløp: Kr 0
Status: Ikke aktuelt
Økonomisk forbruk:
Kommentar:
Ikke brukt penger på ferdsestallere.

Skilt i Færder nasjonalpark

Navn på tiltaket: Skilt i Færder nasjonalpark
Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp: Kr 100 000
Behandlingsstatus:
Innvilget beløp: Kr 0
Status: Igangsatt – ikke slutført
Økonomisk forbruk: Kr 58 846
Kommentar:
Skilting utføres i henhold til planer i forvaltningsplan/besøksstrategi. Det oppstår også årlige behov for skilting og også fornying av ødelagte skilt. Det er også behov for kontinuerlig oppdatering av bilder, til bruk på skilt, nettsider og annet materiell. Designmanualen for Norges nasjonalparker følges. Det gjøres nøye vurderinger før nye skilter settes opp.

Trådløse gjerder i Moutmarka

Navn på tiltaket: Trådløse gjerder i Moutmarka
Tiltakskategori: Beiting og lyngbrenning
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp: Kr 5 000
Behandlingsstatus:
Innvilget beløp: Kr 0
Status: Slutført
Økonomisk forbruk: Kr 17 644

Kommentar:

Beiting er vurdert som et helt nødvendig skjøtselstiltak for å ivareta naturverdiene i området Moutmarka. Det var i år behov for noe oppgradering av utstyr til trådløs gjerdning. Utstyr mistes/går i stykker. Behov vurderes årlig.

Skjøtsel i Moutmarka

Navn på tiltaket: Skjøtsel i Moutmarka

Tiltakskategori: Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 100 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Løpende skjøtsel

Økonomisk forbruk: Kr 150 800

Kommentar:

Moutmarka er et av områdene i Færder nasjonalpark med størst biologisk mangfold. Beiting er en del av skjøtelsprogrammet for å ivareta kulturplantene og hindre gjengroing. Området er inndelt i skjøtselssoner med en omfattende skjøtelsplan med tiltak. De største truslene vurderes å være gjengroing og fremmede arter (rynkerose). Men overbeite og slitasje fra ferdsel overvåkes årlig. Området må kontinuerlig skjøttes, både manuelt og med beitedyr. Beiteplan vurderes årlig, men i år behov for en mer omfattende vurdering. Forvaltningen har et godt samarbeid med grunneier, som også bidrar med tilretteleggingstiltak og friluftslivstiltak. I 2025 var det behov for en mer omfattende vurdering av beiteplan og beitemønster. Endringer vurderes for 2026 for å ivareta mangfoldet.

Slått og rydding på Bolærne

Navn på tiltaket: Slått og rydding på Bolærne

Tiltakskategori: Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 150 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Løpende skjøtsel

Økonomisk forbruk: Kr 236 278

Kommentar:

Mellom Bolæren er en krevende øy å skjøtte. mange ulike naturtyper. Her foregår også restaurering av ulike naturtyper. Hogst av plantet gran er beskrevet i restaureringstiltak. Fristilling av noen større eiker ble gjort i vinter. Det avdekket også en ganske omfattende grøfthing etter hogst på 80-tallet. Flere grøfter ble lukket for å ivareta svartor-sumpskogen. Strandenger skjøttes, flere slåtteenger slås, kantvegetasjon holdes nede. I henhold til forvaltningsplan/skjøtelsplan. En svært kompetent frivillig gjeng utfører dugnad på Mellom Bolæren. Færder kommune er grunneier. Årlig gjennomgås hvilke tiltak som skal gjennomføres. Det beites på deler av øya. Årets planlagte tiltak er gjennomført, og i henhold til forvaltningsplan og forslag til tiltak i skjøtelsplan.

Engslått utvalgte øyer

Navn på tiltaket: Engslått utvalgte øyer
Tiltakskategori: Slått
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Lokalt SNO
Søknadsbeløp: Kr 45 000
Behandlingsstatus: OK
Innvilget beløp: Kr 45 000
Status: Løpende skjøtsel
Økonomisk forbruk: Kr 45 000
Kommentar:

I henhold til forvaltningsplanen er slått det foreslåtte tiltaket for flere områder. Gjengroing er den største trussel, og flere enger er derfor fortsatt i en restaureringsfase.
Slåtteenger på Steinkloss, Gåsøy, Østre Bolæren, V. Bustein, Froungen. Slått eller beitepusses årlig slått. Gjennomføre av lokalt SNO. Tiltaket er gjennomført.

Åpne gjengrodde arealer Masseløy

Navn på tiltaket: Åpne gjengrodde arealer Masseløy
Tiltakskategori: Restaurering
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet
Søknadsbeløp: Kr 60 000
Behandlingsstatus:
Innvilget beløp: Kr 0
Status: Løpende skjøtsel
Økonomisk forbruk: Kr 65 000
Kommentar:

Masseløy er en viktig øy i mellomskjærgården i Færder nasjonalpark. Største trussel er gjengroing av arealer, og fremvekst av fremmed art (*rosa rugosa*). Manuell rydding foregår om vinteren. Stort behov for beitedyr for å opprettholde utført skjøtsel og hindre at undervegetasjon vokser til. Øya har delvis gjengrodde enger/beiteområder, og hustuffer, men også gjengrodde teltområder. Beitedyr bidrar til å holde ryddede arealer åpne. Beite av storfe og sau. Sårbare og viktige strandenger beites med trådløst gjerding, for å styre beite og hindre overbeite. Engene er attraktive for gåsearter på våren/forsommeren. Tiltak vurderes årlig og er i henhold til forvaltningsplan. Årlig tiltak er gjennomført.

Fristille eiketrær Mellom-Bolæren

Navn på tiltaket: Fristille eiketrær Mellom-Bolæren
Tiltakskategori: Skjøtsel av (tre)vegetasjon
Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)
Øk. ansvarlig: Lokalt SNO
Søknadsbeløp: Kr 40 000
Behandlingsstatus: OK
Innvilget beløp: Kr 40 000
Status: Sluttført
Økonomisk forbruk: Kr 40 000
Kommentar:

Eika er en verdifull biotop for en rekke arter. Eika må ivaretas i alle sine livssykluser, og skjøtsel må også legge til rette for fremtidstrær. Utvalgte større eiketrær ble fristilt (trær som skygger for krona, samt lavere

busker og trær som skygger ut), og vil utgjøre et verdifullt tilskudd til naturmangfoldet på Mellom Bolæren. Fikk tidlig godkjenning, tiltaket er utført av SNO lokalt som planlagt.

Fjerne granplantasje Hvaløy

Navn på tiltaket: Fjerne granplantasje Hvaløy

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Lokalt SNO

Søknadsbeløp: Kr 50 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 50 000

Status: Igangsatt – ikke sluttført

Økonomisk forbruk: Kr 50 000

Kommentar:

Hvaløy er en av øyene i Færder nasjonalpark hvor det ble plantet gran. Det er en av flere granplantefelt som nå er fjernet fra øya. Prosjektet må gjennomføres vinterstid. Tiltaket ble gjennomført av lokalt SNO. Det viste seg å være noen flere trær enn planlagt. Det søkes midler i 2026 til ferdigstilling. Området er befart en rekke ganger etter gjennomført tiltak, og har hatt utelukkende positiv effekt på naturmangfold.

Re-etablering av strandtorn

Navn på tiltaket: Re-etablering av strandtorn

Tiltakskategori: Annet

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 115 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke sluttført

Økonomisk forbruk: Kr 25 797

Kommentar:

Et flerårig prosjekt er igangsatt for re-etablering av strandtorn i Færder nasjonalpark. Frø ble tatt fra Jomfruland nasjonalpark i 2024, og sendt til Naturhistorisk museum for oppformering. Det er ikke plantet ut i 2025, men planlegges i 2026. Aktuelle områder er befart flere ganger, og kontakt er etablert med grunneiere for fremtidig vanning og tilsyn. Tiltak er gjennomført, men i noe mindre grad enn forutsatt. Kald og tørr vår gjorde utsetting sårbart, og det ble vurdert å vente.

Store Færder rydde rundt kulturminne

Navn på tiltaket: Store Færder rydde rundt kulturminne

Tiltakskategori: Restaurering

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 15 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Løpende skjøtsel

Økonomisk forbruk: Kr 15 000

Kommentar:

Tiltak gjennomføres årlig, og vurderes som løpende skjøtsel.

Stier holdes åpne og det ryddes rundt kulturminne for å hindre gjengroing. Stirydding vurderes også som et kanaliseringstiltak. Store Færder er ei øy ytterst i havgapet i Færder nasjonalpark. Her er kulturminner fra fyrvokter og

loshistorien ytterst i Oslofjorden. Øya har sårbar vegetasjon, og et rikt fugleliv, og de mindre øyene/holmer/skjær rundt er fuglefredningsområder (sone B). Det er fra forvaltningens side ikke ønskelig med økt tilrettelegging og økt besøk. Det er god dialog med Kystverket (grunneier). Det er en etablert fuglestasjon på øya.

Skjøtsel sandtimotei

Navn på tiltaket: Skjøtsel sandtimotei

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Lokalt SNO

Søknadsbeløp: Kr 35 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 35 000

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 35 000

Kommentar:

Sandtimotei er kritisk truet art, og bare registrert i Færder nasjonalpark. Arten er også en viktig CWR-art (kulturplantenes ville slektninger), og på genressurs-senterets liste over arter som ønskes ivaretatt in-situ. Ifølge fagekspert er den store trusselen gjengroing, men også potensielt mye tråkk og telting tidlig i sesong. Det har i 2025 blitt ryddet rynkerose (rosa rugosa) i området. Foreløpig lite telting. Lokalt SNO har gjennomført tiltak.

Oppfølging av fremmede arter etter hogst

Navn på tiltaket: Oppfølging av fremmede arter etter hogst

Tiltakskategori: Kartlegging

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 5 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Slutført

Økonomisk forbruk:

Kommentar:

Lokalt SNO foretar årlig oppfølging av hogstområder etter avtale med forvaltningsmyndigheten. Avtales i bestillingsdialog. Ingen kostnader knyttet til tiltaket i 2025, da foreløpig ingen tiltak er vurdert nødvendig.

Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose

Navn på tiltaket: Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose

Tiltakskategori: Kartlegging

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 75 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 30 000

Kommentar:

Kjemisk bekjempelse er den metode som oftest benyttes i Færder nasjonalpark for å fjerne rynkerose (*rosa rugosa*). Det er lokalt SNO som er ansvarlig for tiltak med fjerning av rynkerose (*rosa rugosa*), i henhold til godkjent liste. Visuell effekt av tiltak viser tilsynelatende gode resultater. Det var likevel ønskelig med en rapport med vurdering av metode og effekt av tiltak. Kontrakt ble inngått i 2025, men arbeid må videreføres i 2026, bl.a. feltarbeid.

Rydde marin forsøpling utvalgte øyer

Navn på tiltaket: Rydde marin forsøpling utvalgte øyer

Tiltakskategori: Annet

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 50 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 50 000

Kommentar:

Det er årlig behov for rydding av marint avfall. Basisrydding har blitt gjort gjennom flere år, men det er en utfordring med mange små partikler. Enkelte øyer er svært sårbare (bl.a. sjøfuglområder) og andre særlig vanskelig tilgjengelig. Sjøfuglormådene er sårbare områder også utenfor ferdselsforbudstiden, og det er ikke ønskelig med besøk utover noen besøkende nå og da. Andre områder er svært vanskelig tilgjengelig og forvaltningen har derfor engasjert Skjærgårdstjenesten til å utføre dette arbeidet på disse områdene, da de også rydder på statlig sikrede områder.

Tilrettelegging for fortøyning med småbåter

Navn på tiltaket: Tilrettelegging for fortøyning med småbåter

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 75 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 6 450

Kommentar:

Et prøveprosjekt ble gjennomført i 2024, og fortøyningsbolter med NP logo ble bestilt. I 2025 ble det ytterligere bestilt noen få bolter, samtidig som kartlegging av utvalgte øyer pågår. Det er mange dårlige, tildels farlige gamle bolter på utfartssteder med mye besøk. I tillegg har enkeltpersoner boret ned egne bolder. Prosjekter omhandler en av de viktige øyene i besøksstrategien til Færder nasjonalpark, og i

tillegg til å være trygge og sikre, formidler også at området er en nasjonalpark.

Kartlegging av omfang og tilstand marine naturtype

Navn på tiltaket: Kartlegging av omfang og tilstand marine naturtype

Tiltakskategori: Kartlegging

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 950 000

Behandlingsstatus: Avvent

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Ikke aktuelt

Økonomisk forbruk:

Kommentar:

Det ble avholdt et møte med Miljødirektoratet under forvalterkonferansen i april 2025, med Jomfruland, Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker. Det ble fra nasjonaparkforvaltningens side ytret sterkt behov for å få gode kartlegginger av sjøarealene. Det ble ikke utført naturkartlegging fra forvaltningens side.

Tette dreneringsgrøft

Navn på tiltaket: Tette dreneringsgrøft

Tiltakskategori: Restaurering

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Lokalt SNO

Søknadsbeløp: Kr 25 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 25 000

Status: Slutført

Økonomisk forbruk: Kr 25 000

Kommentar:

Mellom Bolæren var tidligere militær øy. Forsvaret gjennomførte hogst av hovedsaklig gran på 80-tallet, og i den forbindelse ble det gravd en rekke dreneringsgrøfter for å bedre tilstanden for nyplanting. I samme område er det i senere år fjernet plantet gran, fristilt eiketrær og gjort en grundig kartlegging med forslag til skjøtselsråd (i samarbeid med UKL, Færder kommune). Dreneringsgrøftene i området ble lukket. Prosjektansvarlig var lokalt SNO. Tiltaket er gjennomført som planlagt.

Restaurering av marine naturtyper

Navn på tiltaket: Restaurering av marine naturtyper

Tiltakskategori: Restaurering

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 300 000

Behandlingsstatus:

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 248 352

Kommentar:

Tiltak er gjennomført i henhold til søknad. Færder nasjonalparkstyre er opptatt av å fjerne spøkelsesteiner og annen tappt fiskeredskap. Havforskningsinstituttet og Green Bay gjorde et kartleggingstokt for Færder nasjonalparkstyre. Data er gjort tilgjengelig for styret, og vil sikre en mer effektiv rydding. Skjærgårdstjenesten Færder enhet har også fått tilgang til data, opplæring i skånsom rydding og leting med ROV. Det er allerede ryddet en god mengde teiner. Styret ønsker også data knyttet til rydding for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag. Kartlegging viste også områder som var uten tappt redskap. Det kan være krevende å finne og gjenkjenne tappt redskap, særlig gammel redskap. Det er også styrets vurdering at rydding må gjøres på en skånsom måte i nasjonalparken. Styret vurderer at tiltaket er positivt for verneverdiene. Tiltaket ble omsøkt under restaurering, men flyttet av Miljødirektoratet til "tiltak i verneområdet".

Samlet pott

Navn på tiltaket: Samlet pott

Tiltakskategori: Pott for gjennomføring av prioriterte tiltak

Verneområde:

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 0

Behandlingsstatus: OK - inngår i pott

Innvilget beløp: Kr 1 000 000

Status: Sluttført

Økonomisk forbruk: Kr 0

Kommentar:

Alle omsøkte tiltak er gjennomført. Økonomi er rapportert på de enkelte tiltak

Anne Sjømæling for **STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK**

Leveret 29.12.2025

RAPPORT - MIDLER TIL NATURRESTAURERING (KAP. 1420 POST 31) - 2025

Organisasjonsnummer: 974762501

Foretaksnavn: STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Navn: Anne Sjømæling

Telefonnummer (fra søknad): 95445740

E-postadresse (fra søknad): sftvpost@statsforvalteren.no

Mottaker: Miljødirektoratet

Saksnr.: 2025/3224

ØKONOMISK RAPPORT

REFERANSENr.: 25R3C0E2

Tiltak

Sum udisponert: Kr 0

Oversikt over alle tiltak						
Navn	Tiltakskategori	Verneområde	Øk. ansvarlig	Innvilget beløp	Status	Økonomisk forbruk
Restaurering av marine naturtyper	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	0	Annen (angi i kommentarfeltet)	
Hogst av plantet gran på Mellom Bolæren	Restaurering	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000	Igang satt – ikke slutført	100 000
				100 000		100 000

Restaurering av marine naturtyper

Navn på tiltaket: Restaurering av marine naturtyper

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Annet

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 300 000

Behandlingsstatus: Annet

Innvilget beløp: Kr 0

Status: Annen (angi i kommentarfeltet)

Økonomisk forbruk:

Kommentar:

Tiltaket ble flyttet til posten "tiltak i verneområder". Færder nasjonalparkstyre prioriterte å gjennomføre tiltaket, og tiltaket er gjennomført og rapportert under post 31 "tiltak i verneområder".

Hogst av plantet gran på Mellom Bolæren

Navn på tiltaket: Hogst av plantet gran på Mellom Bolæren

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Hogst av fremmede treslag

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Øk. ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Søknadsbeløp: Kr 100 000

Behandlingsstatus: OK

Innvilget beløp: Kr 100 000

Status: Igangsatt – ikke slutført

Økonomisk forbruk: Kr 100 000

Kommentar:

Planlagt tiltak er gjennomført i 2025. Lokalt SNO har hatt oppsyn med gjennomføring av tiltaket. Mål er å gjenskap naturlig edelløvskog/furuskog og gi bedre lysvilkår for andre arter som karplanter. Området følges også tett opp for eventuelle oppslag av fremmede, uønskede arter. Det er registrert oppslag av eik. Godt gjennomført restaureringstiltak. Mål er fjerning av plantet gran. Øya er del av Besøksstrategien til Færder nasjonalpark, og i tillegg til å fremme naturverdiene, vil også hogsten bidra til å øke opplevelsen for besøkende. Det vil bli søkt om nye midler i 2026.

Anne Sjømæling for **STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK**

Leveret 29.12.2025

Organisasjonsnummer: 974762501

Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Adresse: Grev Wedels gate 1, 3111 TØNSBERG

E-postadresse: sftvpost@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Anne Sjømæling

Telefonnummer: 95445740

E-postadresse: anne.sjomaling@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Anne Sjømæling

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENr.: 26S1C20B

Om søknaden

Er søker verneområdeforvalter eller statsforvalter? Verneområdeforvalter

Hvilken statsforvalter hører du til? Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Tiltak

Oversikt over alle tiltak					
Navn	Kapittelpost	Fagområde	Kostnadsart	Ansvarlig	Beløp
Driftsmidler Færder nasjonalparkstyre	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Driftskostnader, Kjøp av tjenester	Anne Sjømæling	395 000
Revidering av besøksstrategi	142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet	Forvaltning verneområder	Kjøp av tjenester	Anne Sjømæling	60 000
					455 000

Driftsmidler Færder nasjonalparkstyre

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Driftsmidler Færder nasjonalparkstyre

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Midler til honorar, styremøter, møte i rådgivende utvalg, forvaltningsknutepunktmøter, andre typer møter, deltagelse seminarer og kompetansedager, reisekostnader og kjøp av tjenester knyttet til styredrift. Herunder ligger også årlige driftskostnader knyttet til utførte tiltak, så som nettside, trådløst gjerde, drift av infopkt, mm.

Referanse til tildelingsbrev/VØI: 2025/15345

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Drift av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Kostnadsart:

- Driftskostnader
- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Anne Sjømæling

Omsøkt beløp: Kr 395 000

Er tiltaket flerårig? Nei

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.: Nei / Ikke relevant

Revidering av besøksstrategi

Navn på tildeling/prosjekt/tiltak: Revidering av besøksstrategi

Beskrivelse av tildeling/prosjekt/tiltak:

Besøksstrategien til Færder nasjonalpark ble godkjent i 2019-2024. På slutten av 2023 gjorde Færder nasjonalparkstyre et vedtak om å beholde nåværende strategi for å se i sammenheng med revidering/oppdatering av forvaltningsplan (2017-2027). Styret vedtok også en oppdatering av tiltaksplan i besøksstrategien. Styret ser behovet for å jobbe med besøksstrategien videre i 2026, og det søkes derfor noe midler til kjøp av ekstern kompetanse og ekstra møter/befaringer. Det er behov for kjøp av tjenester til å innhente reiselivsdata fra besøkende og aktører i nasjonalparken.

Referanse til tildelingsbrev/VØI: 2025/15345

Kapittelpost: 142021 - 21-post Spesielle driftsutgifter Miljødirektoratet

Fagområde: Forvaltning verneområder

Underområde: Forvaltningsplaner og besøksstrategier for nasjonalparker og andre store verneområder

Kostnadsart:

- Kjøp av tjenester

Ansvarlig saksbehandler hos statsforvalteren: Anne Sjømæling

Omsøkt beløp: Kr 60 000

Er tiltaket flerårig? Nei

Er tiltaket geografisk nærliggende relevante verneområder, naturtyper, leveområder for trua arter etc.: Nei / Ikke relevant

Vedlegg

Ingen vedlegg

Leveret 09.01.2026

MIDLER TIL TILTAK I VERNEOMRÅDER (KAP 1420 POST 31) - 2026

Organisasjonsnummer: 974762501

Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Adresse: Grev Wedels gate 1, 3111 TØNSBERG

E-postadresse: sftvpost@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Anne Sjømæling

Telefonnummer: 95445740

E-postadresse: anne.sjomaling@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Anne Sjømæling

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENØR.: 26S18728

Tiltak

Hvem søkes det på vegne av? Nasjonalpark- eller verneområdestyre

Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Bekjempelse av mink	Uttak av fremmede arter	Mink	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Lokalt SNO	80 000
2	Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer	Uttak av fremmede arter	Rynkerose	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	80 000
3	Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av innfallsport/P-plass	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000
4	Skilt i Færder nasjonalpark	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000
5	Trådløse gjerder i Moutmarka	Beiting og lyngbrenning	Beiting- og/eller gjerding for bufe	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	5 000
6	Skjøtsel i Moutmarka	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000

7	Slått og rydding på Bolærne	Skjøtsel av (tre)vegetasjon	Rydding av trær/busker/kratt	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	160 000
8	Engslått utvalgte øyer	Slått	Engslått	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	45 000
9	Åpne gjengrodde arealer Masseløy	Restaurering	Annet (utdypes i merknadsfeltet)	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	125 000
10	Re-etablering av strandtorn	Restaurering	Annet (utdypes i merknadsfeltet)	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	70 000
11	Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose	Kartlegging	Annen kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	20 000
12	Oppfølging av fremmede arter etter hogst	Kartlegging	Annen kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	5 000
13	Rydde marin forsøpling utvalgte øyer	Annet	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	50 000
14	Lyngbrenning Kløvningen	Beiting og lyngbrenning	Lyngbrenning	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	75 000
15	Nødvendig kartlegging for skjøtselstiltak	Kartlegging	Annen kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000
16	Nødvendig kartlegging hekkelokaltitet for sjøfugl	Kartlegging	Annen kartlegging	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	50 000
17	Store Færder rydde rundt kulturminne	Restaurering	Skjøtsel i tilknytning kulturminner	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	15 000
18	Nødvendig utredning før tiltak: Kartlegging marint	Kartlegging	Kartlegging av naturtyper	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	1 000 000
						2 180 000

Bekjempelse av mink

Prioritet: 1

Navn på tiltaket: Bekjempelse av mink

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Tiltakstype: Mink

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket er flerårig. Målet er at nasjonalparken er minkfri før og i hekkesesong.

Økning av teistbestand er en suksessfaktor (årlige tellinger). Det er imidlertid behov for vedlikeholdsfangst.

Tiltaket gjennomføres vinter/høst av lokalt SNO.

Forhåndsgodkjent.

Økonomisk ansvarlig: Lokalt SNO

Navn på SNO-ansatt: Jørn H Lindseth

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 80 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer

Prioritet: 2

Navn på tiltaket: Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer

Tiltakskategori: Uttak av fremmede arter

Tiltakstype: Rynkerose

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Rynkerose (*rosa rugosa*) utgjør en stor trussel for det biologiske mangfoldet og for enkeltarter på flere av øyene i Færder nasjonalpark. Samme trusselbilde utgjør noen få bestander av parkslirekne.

SNO jobber målbevisst med bekjempelse av invasive fremmede arter på utvalgte øyer, godkjent av Færder nasjonalparkstyre. Å bekjempe en bestand vurderes å ta 3-5 år, men med kontinuerlig behov for overvåking og fjerning av enkelttoppslag. Tiltaket vurderes som utelukkende positivt for verneverdiene. Tiltaket er forankret i forvaltnings- og skjøttelsesplaner. Tiltaket gjennomføres av lokalt SNO. Forhåndsgodkjenning.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 80 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren

Prioritet: 3

Navn på tiltaket: Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av innfallsport/P-plass

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Informasjon og informasjonsstrategi er grundig behandlet i godkjent forvaltningsplan og besøksstrategi for FNP. Hovedinnfallsportene ligger utenfor nasjonalparken og må utvikles i samarbeid med respektive kommuner. Øya Østre Bolæren er definert som en av tre hovedinnfallsporter til Færder nasjonalpark. Færder nasjonalparkstyre har etablert et ubemannet informasjonspunkt i en bygning på Østre Bolæren. Det meldes tilbake fra driverne på øya at det er mye besøk i informasjonspunktet. Nasjonalparkstyret har også et samarbeid med Besøkssenter Færder nasjonalpark om naturveiledning i sommersesongen. Nasjonalparkstyret vurderer at det er et kontinuerlig behov for utvikling og ny informasjon. I 2025 ble det laget oppdatert informasjon på utstillingsmoduler om livet på øyene, og påbegynt arbeid med nytt innhold i lyttestasjon. Dette arbeidet ferdigstilles i 2026. I 2026 planlegges også en oppdatering om informasjon om nasjonalparken, blant annet om geologien.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Skilt i Færder nasjonalpark

Prioritet: 4

Navn på tiltaket: Skilt i Færder nasjonalpark

Tiltakskategori: Tilrettelegging og informasjon

Tiltakstype: Oppføring av skilt og/eller infotavle

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Besøksstrategien til Færder nasjonalpark beskriver tilrettelegging og kanalisering, og hvilke områder som er satsningsområder. Tre områder er definert som hovedinnfallsporter, og to av disse har god informasjon. Hovedinnfallsportene ligger utenfor Færder nasjonalpark, og det er derfor behov for samarbeid med aktuell kommune evt. andre. Forvaltningen ønsker å jobbe systematisk med planlegging av informasjon på hovedinnfallsport i Tønsberg. Fire områder er definert som øyer/områder med utvidet tilrettelegging, og det jobbes systematisk med å forbedre informasjon om naturverdier og sporløs ferdsel. All skilting skjer i tråd med designmanualen for Norges nasjonalparker. Det oppstår også årlig behov for skilting, som for eksempel informasjon om hekkende sjøfugl (utenfor sjøfuglområder, sone B), eller annen skilting av hensyn til verneverdiene. Det oppstår også behov for utskifting av skilter, av slitasje og av ødeleggelse.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Har dere en besøksstrategi for verneområdet (i produksjon eller ferdig)? Ja

Trådløse gjerder i Moutmarka

Prioritet: 5

Navn på tiltaket: Trådløse gjerder i Moutmarka

Tiltakskategori: Beiting og lyngbrenning

Tiltakstype: Beiting- og/eller gjerdning for bufe

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Moutmarka er et av områdene med utvidet tilrettelegging i Færder nasjonalpark. Området er også et av de viktigste friluftsområdene i Vestfold. Samtidig har området store botaniske verdier, mange naturtyper, dammer, mm. Området har behov for beiting for å understøtte manuell skjøtsel, det vurderes som helt nødvendig. Beiting er ønsket tiltak i skjøtselsplan. Årlig vurderes beiteplan i forhold til å opprettholde biologisk mangfold. Forvaltningen har utprøvd en ordning med trådløse gjerder for beiting. Årlig vurderes behov for vedlikehold/oppgradering. Det vurderes at fordelene ved beiting er større enn evt. mulige ulemper. Beiting i henhold til beiteplan vurderes utelukkende positivt for naturmangfoldet.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 5 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Skjøtsel i Moutmarka

Prioritet: 6

Navn på tiltaket: Skjøtsel i Moutmarka

Tiltakskategori: Skjøtsel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype: Rydding av trær/busker/kratt

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Moutmarka er et viktig område i Færder nasjonalpark, med en omfattende skjøtselsplan. Her finnes sjeldne karplanter, insekter, beitesopper, ulike naturtyper mm. Området er delt inn i ulike skjøttelssoner, i henhold til skjøttelssplan. Området er utsatt for gjengroing, som så langt ansees som den største trusselen. Det er behov for både manuell skjøttel og skjøttel av beitedyr. Forvaltningen samarbeider godt med grunneier og dyreholdere, og årlige befaringer samt skjøttelssplan legger grunnlag for tiltak. Det gjøres årlige vurderinger i forhold til beitetrykk for å opprettholde størst mulig biologisk mangfold. Beiting er helt essensielt for mangfoldet av beitesopper som er registrert i området. I skjøttel inngår også uttak av uønskede arter som f.eks. berberis, men også rynkerose som ansees som en stor trussel mot naturverdiene. Målet er å opprettholde en mosaikk av naturtyper og tilrettelegge for størst mulig mangfold. Alle tiltak som skal gjennomføres vurderes i henhold til miljøforsvarlige teknikker. Verdien av tiltakene vurderes å være langt større enn eventuelle ulemper.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja
Er tiltaket flerårig? Ja

Slått og rydding på Bolærne

Prioritet: 7

Navn på tiltaket: Slått og rydding på Bolærne

Tiltakskategori: Skjøttel av (tre)vegetasjon

Tiltakstype: Rydding av trær/busker/kratt

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Mellom Bolæren og Østre Bolæren er to øyer som begge er omtalt i besøksstrategien. Mellom Bolæren er definert som øy/område med utvidet tilrettelegging. Begge øyene er viktig for besøkende, med store natur- og kulturverdier. Tiltakene er videreføring av allerede igangsatte tiltak. Gjengroing ansees fortsatt som den største trusselen mot verneverdiene i området. Besøkende er kanalisert til gode stier/turveier som må holdes åpne ved årlig skjøttel. Flere slåtteenger er restaurert og slås årlig i henhold til forvaltningsplan. Kulturminner har behov for rydding av busker og krattoppslag og kantvegetasjon.

Forvaltningen har årlig møter og befaring hvor tiltaksplan legges, i henhold til skjøttelsesplaner og forvaltningsplan.

Godt samarbeid med grunneier (Færder kommune) og med dyreholder. Området har beitedyr for å understøtte manuell skjøttel. Beiteplan legges i samarbeid med forvaltningen for å oppnå målene i skjøttelsesplan/forvaltningsplan. Miljøforsvarlige teknikker benyttes til gjennomføring av tiltak. Tiltakene vurderes som viktig for å oppnå det mangfold som er formålet.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 160 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Engslått utvalgte øyer

Prioritet: 8

Navn på tiltaket: Engslått utvalgte øyer

Tiltakskategori: Slått

Tiltakstype: Engslått

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Forvaltningsplanen for FNP definerer slått som tiltak på en rekke øyer. Flere av disse områdene var i en gjengroingsfase, men har systematisk blitt ryddet og senere slått. Steinkloss er den øya hvor tiltakene har blitt gjennomført over flest år. Slåtte marka sydvest på øya er restaurert (kratt, busker og trær ryddet). Enga er vurdert som svært verdifull. Fortsatt vurderes eng å være under restaurering, med årlig slått og fortsatt behov for fjerning av rynkerose. Tiltaket gjennomføres av lokalt SNO.

På naboøya, Gåsøy, er busker og kratt fjernet, og rynkerose bekjempelse igangsatt, og eng er fortsatt i en restaureringsfase og slås årlig. Slåtteeng grodde igjen etter opphør av tradisjonell bruk av området. Etter rydding ble det registrert en bestand av nattfiol i området.

Verdifull strandeng på Østre Bolæren er fortsatt i restaureringsfase, og samme med strandeng på Froungen og Vestre Bustein.

Tiltakene vurderes å ha utelukkende positiv effekt på verneverdiene og naturmangfold. Arbeidet utføres skånsomt og med miljøforsvarlige teknikker. I henhold til skjøtelsesplan.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 45 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Åpne gjengrodde arealer Masseløy

Prioritet: 9

Navn på tiltaket: Åpne gjengrodde arealer Masseløy

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Annet (utdypes i merknadsfeltet)

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Masseløy er en øy i mellomskjærgården i Færder nasjonalpark. Øya har gammel bosettingshistorie med ruiner etter bosetting. Øya har også tidligere vært mye benyttet til telting og friluftsliv. Øya har gjengrodde enger/beiteområder, og hustufter. Einer, slåpe og andre vedvekster/trær har utkonkurrert andre arter. Øya har også verdifulle strandenger. I tillegg til manuell skjøtsel beites øya av storfe og delvis sau. I flere år har rydding pågått. Forvaltningen ønsker utvidet rydding av krypeiner og igansetting av fjerning av utvalgte bestander med rynkeroser. I samarbeid med dyreholder utformes en beiteplan for storfe, for å ivareta verneverdiene blant annet på verdifulle strandenger. Det er også behov for rydding av kratt/treoppslag etter tidligere rydding. Rydding har gitt større lystilgang til urter og karplanter, og inntrykket er så langt svært positivt for mangfoldet. Tiltakene vil ha utelukkende positiv effekt på verneverdiene og for naturmangfoldet.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 125 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Re-etablering av strandtorn

Prioritet: 10

Navn på tiltaket: Re-etablering av strandtorn

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Annet (utdypes i merknadsfeltet)

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Strandtorn *Eryngium maritimum* er en av våre mest spesielle, spesialiserte og sjeldne planter. Den er

knyttet til sanddyner, sandstrender og sand-/grusstrender og har i perioden 1826-2024 vært kjent fra omkring 50 lokaliteter langs sørkysten fra Hvaler i Østfold til Sola i Rogaland. I Vestfold har den vært kjent (1842-2024) på 9 lokaliteter, hvorav to, trolig tre, innen Færder nasjonalpark. Første funn i Vestfold ble gjort på Østre Bolæren i 1842. Arten er fredet, og rødlistet som sterkt truet (EN), og inkludert i alle generasjoner av norske rødlistet, fra 1992 til 2021. Pedersen & Vikøyr (2010) utarbeidet faggrunnlag til handlingsplan for arten, Fylkesmannen i Vest-Agder klargjorde forslaget som prioritert art med funksjonsområde, men planen ble aldri sluttbehandlet i Direktoratet for naturforvaltning. (Kilde: Oddvar Pedersen). I samme plan ble Sandø sett på som en svært aktuell lokalitet. I tillegg til gunstig lokalitet ligger øya i Færder nasjonalpark, og har således et noe større vern enn andre områder.

I 2021 gjennomførte Færder og Jomfruland nasjonalparker et felles prosjekt med bytte av planter/frø, etter godkjennelse fra Mdir. Færder fikk 3 strandtornplanter og Jomfruland fikk frø fra Kammarimjelle. De tre plantene til Færder hadde muligens noe dårlig kvalitet, samt at de muligens ble plantet for sent. To planter klarte seg helt til 2024, da så vi ikke tegn til spiring. Nasjonalparkstyret ønsket å gjøre et nytt forsøk, men denne gangen lage et mer omfattende prosjekt, og fikk derfor laget et budsjett/tidslinje samt en prosjektbeskrivelse utført av Oddvar Pedersen (kanskje Norges fremste ekspert på strandtorn). Han har også sagt seg villig til å følge opp et eventuelt prosjekt. Forvalter på Jomfruland samlet frø fra Stråholmen i 2024, slik at prosjektet kan igangsettes allerede i 2025. Grunneier på Sandø er positive til prosjektet, og kan være en fremtidig ressurs på øya i forhold til tilsyn og overvåking. Færder nasjonalpark sendte søknad om videreføring av tiltak med innhenting av frø og utsetting av planter til Miljødirektoratet 08.09.25, men har ikke mottatt svar på dette. Har frø til oppformering hos Naturhistorisk museum i Oslo, og ønsker å plante ut i 2026.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 70 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose

Prioritet: 11

Navn på tiltaket: Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Annen kartlegging

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

I Færder nasjonalpark foregår systematisk fjerning av rynkerose (*rosa rugosa*). Det er lokalt SNO som står som ansvarlig for gjennomføring, og handlingsplan DN-rapport 2013-1 ligger til grunn. På øya Sandø i Færder nasjonalpark er det fjernet flere bestand, men den mest omfattende var en bestand i strandsonen i nord, i sanddyneområdet. Rynkerose var i ferd med å utkonkurrere arten kubjelle (*pulsatilla pratensis* (L.) Mill.), EN og i tillegg var det registrert arten strandmaurløve (*myrmeleon bore*), EN, samt flere insekter. Lokalt SNO har fjernet bestanden ved bruk av kjemiske midler, og idag ser det ut til kubjelle har overtatt området, og det er også registrert flere tilholdssteder for strandmaurløve. Imidlertid har forvaltningen ønske om en mer omfattende kartlegging/rapport som oppsummerer og vurderer gjennomføring/ metode/resultat, fordi det foregår en omfattende fjerning av rynkerose på utvalgte steder i hele nasjonalparken. En slik rapport vurderes som nødvendig og viktig kunnskap for forvaltningen for videre tiltak. Tiltaket ble igangsatt i 2025, men av ulike årsaker noe forsinket, slik at tiltaket må slutføres i 2026.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 20 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Oppfølging av fremmede arter etter hogst

Prioritet: 12

Navn på tiltaket: Oppfølging av fremmede arter etter hogst

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Annen kartlegging

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Hogst av plantet gran av ulike provenienser ble utført høsten 2020. Nødvendig kartlegging av området for å vurdere skjøttel må gjøres årlig. Det gjøres vurderinger om fremvekst av fremmede arter, og oppfølging av oppslag av ønskede treslag som eik og andre løvtrær, med vurdering om behov for avstandsregulering. Eventuelle tiltak vil utelukkende være positive for utvikling av biologisk mangfold.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 5 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Rydde marin forsøpling utvalgte øyer

Prioritet: 13

Navn på tiltaket: Rydde marin forsøpling utvalgte øyer

Tiltakskategori: Annet

Tiltakstype: Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Rydding av marint søppel har pågått over flere år i Færder nasjonalpark. Forvaltningen søkte egne midler til prioriterte områder i 2025. Forvaltningen har hatt samarbeidsprosjekter om rydding med både Oslofjordens Friluftsråd og Skjærgårdstjenesten gjennom flere år.

Basisrydding er nå utført på de fleste områder, og mange frivillige har bidratt med rydding. Noen av de ytterste øyene er særlig utsatt for påfyll av ny søppel, og er særlig utfordrende å rydde. I tillegg kreves det ekstra innsats å rydde sjøfuglområder (sone B, hekkeområder).

Nasjonalparkstyret ønsker derfor at Skjærgårdstjenesten gjør en ekstra innsats utover basisoppdraget for å hindre forsøpling som er ødeleggende for naturverdiene. Nasjonalparkstyret ønsker fokus på særlig utsatte områder og områder for sjøfugl. Tiltaket vurderes å være utelukkende positivt for verneverdiene.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 50 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Lyngbrenning Kløvningen

Prioritet: 14

Navn på tiltaket: Lyngbrenning Kløvningen

Tiltakskategori: Beiting og lyngbrenning

Tiltakstype: Lyngbrenning

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Visuelle observasjoner ga i 2025 grunn til bekymringer over utviklingen av lynghei-områder på øya Kløvningen i Færder nasjonalpark. Mye død lyng og rask fremvekst av blant annet krekling, blokkebær og einer. For å vurdere om skjøtsel av kystlynghei kunne være en positiv måte å bevare naturkvalitetene i Færder Nasjonalpark, fikk nasjonalparkforvaltningen, i samarbeid med grunneier Oslofjordens Friluftsråd, gjennomført en befarings med vurdering av lyngheivegetasjon på Kløvningen og Leistein og en etterfølgende rapport med forslag til tiltak. Befaring konkluderte med at lyngbrenning er høyst aktuell for å begrense utvikling av krekling og einer og for å fremmed fremvekst av røsslyng. Rapporten anbefalte å prøve et mindre område som prøveprosjekt. Forvaltningen søker derfor midler til et svært avgrenset område. Det er ønskelig å gjennomføre tiltaket i vinter. Ifølge fagfolk kan det være mulig å se resultater allerede etter påfølgende vekstsesong. I egen post søkes det også midler til nødvendig kartlegging for å eventuelt å skalere opp lyngbrenning som skjøtselstiltak.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: Ingen valgt

Beløp det søkes om: Kr 75 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøtelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Nødvendig kartlegging for skjøtselstiltak

Prioritet: 15

Navn på tiltaket: Nødvendig kartlegging for skjøtselstiltak

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Annen kartlegging

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Det vises til informasjon i søknadspost 16 - lyngbrenning Kløvningen. Søknadspost 16 er et prøveprosjekt for å vurdere effekten av lyngbrenning som skjøtselstiltak. Kløvningen er tidligere godt kartlagt i forhold til karplantemangfoldet på øya, og det foreligger god kunnskap om rødlistede arter, fremmedarter og også om viktige CWR arter (Crop Wild Relatives/kulturplantenes ville slektninger). Imidlertid er det kjent at det er stor forekomst av padder på øya, og ifølge fagperson kan det finnes en sjelden art. Det er også mulig at det finnes sjeldne arter av insekter. Det vurderes derfor som helt nødvendig å gjennomføre en kartlegging over

padder/amfibier og insekter før lyngbrenning vurderes som skjøtselstiltak på årlig basis, og over større områder.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Nødvendig kartlegging hekkelokalitet for sjøfugl

Prioritet: 16

Navn på tiltaket: Nødvendig kartlegging hekkelokalitet for sjøfugl

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Annen kartlegging

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Færder nasjonalpark har kun 15 km² med landareal, men en rekke sjøfuglområder (Sone B - ferdselsrestriksjoner). Det er stort antall besøkende spesielt i sommersesongen, men etterhvert også besøkende i vintersesongen. Det er ikke godt nok kjent hvilke områder utenfor sjøfuglområdene som benyttes av sjøfugl, og eventuelt hvilke skjøttelses- og tilretteleggingstiltak som kan være aktuelt. I dette ligger også informasjonstiltak. Forvaltningen ønsker å gjennomføre en slik kartlegging med forslag til tiltak, lik andre typer skjøttelsesplaner.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 50 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Store Færder rydde rundt kulturminne

Prioritet: 17

Navn på tiltaket: Store Færder rydde rundt kulturminne

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Skjøttel i tilknytning kulturminner

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Store Færder er ei øy ytterst i havgapet i Færder nasjonalpark. Her er kulturminner fra fyrvokter og loshistorien ytterst i Oslofjorden. I tett samarbeid med Vestfold og Telemark Fylkeskommune v/kulturarv, forvaltningen og SNO rydder en frivillig gruppe rundt ruinene, og holder stiene åpne. Kulturminnene var truet av gjengroing, men flere års rydding gir nå behov for årlig vedlikehold. Forvaltningen ønsker ikke økt aktivitet. Øya er en av få øyer med lite besøk, og med begrensede skjøttelstiltak. Øya er særdeles viktig for fugl på trekk. Forvaltningen har årlig befaring og vurderer omfang av tiltak. Den sterkt truede (EN) arten bulmeurt finnes i stort antall på øya (men finnes også andre steder i Færder nasjonalpark).

Skjøtselstiltakene vurderes viktig for å ivareta kulturminnene, og holde en sti åpen. Stien er ryddet for å kanalisere ferdsel for å ivareta vegetasjon, samt å gi besøkende opplevelse av kulturminnene på øya. Tiltaket vurderes å være utelukkende positivt for mangfoldet.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 15 000

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Nødvendig utredning før tiltak: Kartlegging marint

Prioritet: 18

Navn på tiltaket: Nødvendig utredning før tiltak: Kartlegging marint

Tiltakskategori: Kartlegging

Tiltakstype: Kartlegging av naturtyper

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Beskrivelse av tiltaket:

Fra 1.1.2026 ble det innført nullfiskeområder i størstedelen av Færder nasjonalpark og store deler av Ytre Hvaler nasjonalpark. Det er samtidig utlyst mye midler til naturrestaurering og annet. Færder nasjonalpark mener det mangler oppdaterte kartleggingsdata marint, og mener at NiN instruksen bør gjennomføres som test i både Færder, YH og Jomfruland nasjonalparker.

1/3 av felles søknadssum Færder og Ytre Hvaler NP. MD bes vurdere ev. annen post/tilskuddsordning ved begrensede midler. Det mangler i dag kunnskap om omfang og tilstand for de marine naturtypene. Fravær av kunnskap umuliggjør god forvaltning.

Ber om vurdering via annen relevant kap./post , jf. tidligere dialog med MD, dersom dette er mer relevant.

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Andre tilskuddsordninger: *Ingen valgt*

Beløp det søkes om: Kr 1 000 000

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Har tiltaket forankring i skjøttelses- eller forvaltningsplan? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Vedlegg

📎 Notat DNV Evaluering kystlynghei Kløvingen og Leistein 2025.pdf (Annet)

 Anne Sjømæling for **STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK**

Levert 09.01.2026

MIDLER TIL NATURRESTAURERING (KAP. 1420 POST 31) - 2026

Organisasjonsnummer: 974762501

Foretaksnavn STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK

Adresse: Grev Wedels gate 1, 3111 TØNSBERG

E-postadresse: sfvtpost@statsforvalteren.no

Kontaktperson

Navn: Anne Sjømæling

Telefonnummer: 95445740

E-postadresse: anne.sjomaling@statsforvalteren.no

Utfyller

Navn: Anne Sjømæling

Mottaker: Miljødirektoratet

SØKNAD

REFERANSENr.: 26SB23A5

Tiltak

Hvem søkes det på vegne av? Nasjonalpark- eller verneområdestyre

Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Uttak av granplantasje på Hvaløy	Restaurering	Hogst av fremmede treslag	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	50 000
2	Hogst av plantet gran på Mellom-Bolæren	Restaurering	Hogst av fremmede treslag	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	120 000
3	Restaurering av flatøsters	Forprosjektering	Annet	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	300 000
4	Restaurering av marine naturtyper	Restaurering	Annet	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	200 000
5	Uttak av plantet Hemlokk	Restaurering	Hogst av fremmede treslag	Færder nasjonalpark (VV00003084)	Forvaltningsm.	100 000
						770 000

Uttak av granplantasje på Hvaløy

Prioritet: 1

Navn på tiltaket: Uttak av granplantasje på Hvaløy

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Hogst av fremmede treslag

Areal: Verneområde

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Beløp det søkes om: Kr 50 000

Sannsynlig måloppnåelse (velg minst én): Bedret økologisk tilstand

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Er tiltaket flerårig? Nei

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket gjelder uttak av plantet gran. Tiltaket ble påbegynt i 2025. Det er registert flere gran-plantasjefelt på Hvaløy, da øya tidligere hadde fast bosetting og landbruksdrift. Plantet gran hindrer lystilgang og skaper ofte en monokultur. Gras, urter og karplanter utskygges. NIN kartlegging fra 2023 anbefaler uttak av plantet gran, også for å hindre frøspredning og innblanding i stedegne arter. Tiltaket er godkjent av grunneier.

Tiltaket vurderes å ha utelukkende positsiv effekt for naturmangfoldet. Tiltaket gjennomføres med lokalt SNO som ansvarlig. Forhåndsgodkjent.

Hogst av plantet gran på Mellom-Bolæren

Prioritet: 2

Navn på tiltaket: Hogst av plantet gran på Mellom-Bolæren

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Hogst av fremmede treslag

Areal: Verneområde

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Beløp det søkes om: Kr 120 000

Sannsynlig måloppnåelse (velg minst én): Bedret økologisk tilstand

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket:

Tiltaket er videreføring av igangsatt restaurering. Øya har flere felt med granplantasjer. Plantet gran utgjør en trussel mot det biologiske mangfoldet på øya og særlig mot den naturlige edelløvskogen som finnes på andre områder på øya. I tillegg skaper den tette granskogen en monokultur. Målet er å gjenskape naturlig edelløvskog/furuskog og gi bedre lysvilkår for andre arter som karplanter, som forhåpentligvis ligger i naturlig frøbank. Flere sjeldne arter er registrert på øya, og andre områder har en rik edelløvskog og karplanteflora. Tiltaket gjennomføres i nært samarbeid med lokalt SNO, og det legges en årlig plan for uttak. Tiltaket vurderes utelukkende å være til fordel for utvikling av naturverdiene på øya. Det benyttes miljøforsvarlige teknikker ved gjennomføring. Forhåndsgodkjent.

Restaurering av flatøsters

Prioritet: 3

Navn på tiltaket: Restaurering av flatøsters

Tiltakskategori: Forprosjektering

Tiltakstype: Annet

Areal: Verneområde

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Beløp det søkes om: Kr 300 000

Sannsynlig måloppnåelse (velg minst én): Bedret økologisk tilstand, Bedret klimatilpasning

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket:

Formålet for Færder nasjonalpark er bl.a "å ta vare på leveområder for flere truede arter herunder kammarimjelle, kjempestarr og flatøsters."

I forbindelse med ryddeaksjoner mot stillehavsøsters, registrerte Færder nasjonalparkstyre at det også tidvis ble ryddet den stedegne norske flatøstersen (*Ostrea edulis*). Færder nasjonalparkstyre stoppet da aktiv oppfordring til rydding av stillehavsøsters innenfor Færder nasjonalpark. Utvalgte områder ble ryddet av personer med god kompetanse.

I forlengelsen av dette fikk Færder nasjonalparkstyre gjort en veldig enkel inventering på utvalgte områder, for å se om det kunne finnes områder med flatøsters (*Ostrea edulis*) i 2023. Kartleggingen viste enkelte spredte forekomster (vedlagt).

Havforskningsinstituttet og også UiA har jobbet mye med flatøsters, og mener det er behov for flere verneområder, potensielt restaurering (Stein Mortensen, 2024, <https://www.hi.no/hi/nyheter/2025/januar/vil-verne-norske-flatostersbestander>). Færder nasjonalpark har vært i kontakt med Havforskningsinstituttet, som er interessert i å bidra med kartlegging og videre prosjektering med tanke på eventuell restaurering. Færder har også tatt kontakt med Ytre Hvaler, Jomfruland, Raet og Kosterhavet nationalpark. Første fase vil være å gjøre en kartlegging av bestander, og finne områder for mulig restaurering. Det må også gjøres en vurdering om det er levedyktige bestander som kan oppformeres. Informasjonstiltak vil på sikt være en del av tiltaket. I første fase enkle informasjonstiltak som informerer om sårbarheten til flatøsters med formål om å hindre rydding av feil art. Forprosjektet har som mål å lage en detaljert prosjektbeskrivelse for restaurering. Norge har internasjonale forpliktelser til å prioritere nasjonale tiltak og bidra internasjonalt innen OSPARs virkeområde for å bedre tilstanden til flatøsters, spesielt forekomster av østersbanker (Havforskningsinstituttet 2024). (OSPAR 2013). Færder nasjonalparkstyre har også et ansvar for flatøsterst, beskrevet i formålet for Færder nasjonalpark.

Oslofjorden er under sterkt press og Miljødirektoratet har utlyst midler til naturrestaurering. 1.1.26 innføres nullfiske i deler av Færder nasjonalpark, et tiltak som kan være positivt for eventuelle restaureringsprosjekt, men som også kan bidra til økt press på nasjonalparken. Styret vurderer at det er viktig at formålet og verneforskriften for Færder nasjonalpark ivaretas, og ønsker derfor aktivt å igangsette restaureringstiltak som kan bidra til å møte formålet til Færder nasjonalpark og opprettholde eller forbedre naturområdet og arts mangfoldet og potensielt forbedre tilstanden for truede arter.

Restaurering av marine naturtyper

Prioritet: 4

Navn på tiltaket: Restaurering av marine naturtyper

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Annet

Areal: Verneområde

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Beløp det søkes om: Kr 200 000

Sannsynlig måloppnåelse (velg minst én): Bedret økologisk tilstand

Videreføring av pågående prosjekt? Ja

Er tiltaket flerårig? Ja

Beskrivelse av tiltaket:

Færder nasjonalpark beskrives som en marin nasjonalpark, med over 90% av arealet under vann. Det er stor variasjon i naturtyper. Havforskningsinstituttet (HI) og Green Bay hadde et treårig prosjekt i alle marine nasjonalparkene med rydding av spøkelsesteiner og tapt fiskeredskap. Deres rapport avslørte at det var mye tapt fiskeredskap som utgjorde en trussel for livet i sjøen, og påvirket bestander negativt. I tillegg er slik redskap forsøplende og ødeleggende for marine naturtyper, særlig utsatt er områder med sårbare ålegrassenger. I Raet nasjonalpark estimerte Havforskningsinstituttet et omfang på 10 000 tapte teiner. Utfordringen er at det er tidkrevende å rydde, samt at tilførsel av "nye" tapte teiner så langt har vært stor, da det er et omfattende hummerfiske i den tillatte perioden. HI og Green Bay har utviklet et godt system for gjenkjenning og opphenting av redskap. Nasjonalparkstyret vurderer at det er viktig at arbeid utføres på en skånsom måte som ivaretar verneverdiene, og som gir kunnskap om effekten av tiltaket. Nasjonalparkstyret fikk i 2025 midler til kartleggingstokt, og har nå gode data på hvor tapte teiner ligger. Skjærgårdstjenesten fikk god opplæring og forvaltningen tilgjengeliggjør kartdata slik at det blir en effektiv opprydning. Det vurderes at det er svært viktig at opprydningsarbeid gjøres på en skånsom måte, da kartleggingstokt også viste sårbare arter knyttet til sjøbunn, som sjøfjær, sjøanemoner o.l. Nasjonalparkstyret ønsker derfor en videreføring av dette tiltaket. 1.1.2026 ble det opprettet en stor nullfiske-sone i Færder nasjonalpark, og dermed også slutt på hummerfiske og annet teinefiske i 10 år framover. Det gir gode muligheter for restaurering av sjøbunn i nasjonalparken. Spøkelsesfiske utgjør også et stort trykk på allerede sårbare bestander, og vil også ha en positiv effekt ved fjerning av gammel redskap. Nasjonalparkstyret vil også i 2026 samarbeide med Havforskningsinstituttet, Green Bay og Skjærgårdstjenesten, men kan også bli andre aktører.

Det er krevende og kostnadskrevende å jobbe i sjø. Tiltaket innebærer både rydding og rapportering, og også nødvendig kartlegging for å utføre arbeidet. Tiltaket vurderes å være utelukkende positivt for verneverdiene, tross en mulig kortvarig påvirkning. Det forutsettes aktører som har forståelse for verneverdiene og som jobber tett med vernemyndigheten.

Uttak av plantet Hemlokk

Prioritet: 5

Navn på tiltaket: Uttak av plantet Hemlokk

Tiltakskategori: Restaurering

Tiltakstype: Hogst av fremmede treslag

Areal: Verneområde

Fylke: Vestfold

Kommune: Færder

Verneområde: Færder nasjonalpark (VV00003084)

Økonomisk ansvarlig: Forvaltningsmyndighet

Beløp det søkes om: Kr 100 000

Sannsynlig måloppnåelse (velg minst én): Bedret økologisk tilstand

Videreføring av pågående prosjekt? Nei

Er tiltaket flerårig? Nei

Beskrivelse av tiltaket:

På øya Burø i Færder nasjonalpark har det vært plantet amerikans hemlokk. Det har vært store plantasjer

med denne fremmede arten. Grunneiere gjorde en omfattende hogst for mange år tilbake. Likevel har en del frøplanter overlevd, og man ser nå spredning og flere større trær. Øya er nå endel av Færder nasjonalpark. Det er fra forvaltningens side ikke ønskelig med utbredelse av arten på øya, i tillegg kan det være fare for spredning til andre områder. I henhold til "strategien for bruk av tiltaksmidler i verneområder 2026-2030" er en av de største negative påvirkningsfaktorene fremmede arter.

Vedlegg

 Hogstuttak plantefelt Hvaløy 2025.jpg (Bilde)

 I utkant av granplantefelt som skal fjernes_tiltak igangsatt.jpg (Bilde)

 Flatøsters rapport- Færder NP 2023.pdf (Annet)

 Anne Sjømæling for **STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK**

Lvert 09.01.2026

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET FORSKNINGSSTASJONEN
FLØDEVIGEN
Flødevigveien 20
4817 HIS

Saksbehandlar Anne Sjømæling

Vår ref. 2026/592-1

Dykkar ref.

Dato 14.01.2026

Att. Susanna H Thorbjørnsen

Støttebrev fra Færder nasjonalpark til Havforskningsinstituttet og Thiki Green-bay AS og prosjekt "stopp spøkelsesfiske i Oslofjorden 2026-2029"

Dette brevet bekrefter vår støtte og deltagelse som samarbeidspartner i prosjektet «Stopp spøkelsesfiske i Oslofjorden 2026-2029», sendt inn til Miljødirektoratets utlysning «Tilskudd til vannmiljøtiltak, restaureringstiltak Oslofjorden, kalking og anadrome laksefisk». Prosjektet ledes av Havforskningsinstituttet og gjennomføres med samarbeidspartnerne Thiki Green-bay AS, og Færder og Ytre Hvaler Nasjonalparker.

Færder Nasjonalpark er en av fire marine nasjonalparker i Skagerrak. Nasjonalparkenes hovedoppgave er å styre og forvalte disse viktige kystområdene. En skånsom fjerning av tapte fiskeredskaper i nasjonalparkene er en viktig oppgave for å redusere påvirkningen på kystarter og for å redusere utslipp av mikroplast. Et slikt restaureringstiltak vil bidra til å oppnå bedre økologisk tilstand i nasjonalparken.

Færder nasjonalparkstyre vil bidra med tilrettelegging, kunnskap om sine marine områder, som medarrangør av møter og samlinger, og til formidling gjennom sine kanaler og nasjonalparksentre. Nasjonalparkstyrene har forvaltningsmyndighet i nasjonalparkene, og vil være et knutepunkt mellom prosjektet og andre aktører i nærområdet, som Skjærgårdstjenesten og andre som er engasjert i opprydning.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENTET
Postboks 8013 DEP
0030 OSLO

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/14265-1

Dykkar ref.

Dato 12.12.2025

Færder nasjonalparkstyre - innspill til ny helhetlig plan for Oslofjorden

BAKGRUNN

Klima- og miljødepartementet inviterer til å gi skriftlige forhåndsinnspill til ny plan for Oslofjorden i forbindelse med at regjeringen skal legge frem en ny Oslofjordplan i 2026. Det bes om forslag til hva vi kan gjøre for å redde fjorden.

Svarfrist: 12.12.2025

I den nye Oslofjordplanen vil regjeringa trekke fram de viktigste prioriteringene for arbeidet med å bedre tilstanden til fjorden de neste fem åra. Den nye planen vil bygge videre på Oslofjordplanen fra 2021.

[Vil legge fram ein ny plan for Oslofjorden - regjeringen.no](https://regjeringen.no)

Lenke til ny (03.06.2025) rapport om kartlegging av fysiske inngrep i gruntvannsområder i Oslofjorden:

[Kartlegging av fysiske inngrep i gruntvannsområder i Oslofjorden - miljodirektoratet.no](https://miljodirektoratet.no)

Færder nasjonalparkstyre ønsker å berømme Miljødirektoratet for oppfølgingen av nåværende plan. Styret mener likevel at det er rom for forbedringer i arbeidet med å uforme en ny plan.

Færder nasjonalpark forvaltes av Færder nasjonalparkstyre som er en egen juridisk enhet. Nasjonalparken ligger i Ytre Oslofjord og omfatter et areal på 340 km², hvorav mesteparten er marine områder, 325 km². I Oslofjordplanens virkeområde finnes ytterligere to nasjonalparker med egen forvaltningsmyndighet, Ytre Hvaler nasjonalpark og Jomfruland nasjonalpark.

Nasjonalparkene som egen forvaltningsmyndighet bør omtales særskilt i planen. Forvaltningsmyndigheten har etter verneforskriften selvstendig ansvar for å følge opp miljøtilstanden i nasjonalparken. Flere sektortiltak vil direkte/indirekte ha påvirkning på verneverdiene og verneområdet, og det har så langt vært til dels dårlig informasjonsflyt og informasjonsdeling direkte til nasjonalparkstyrene.

1. Styrket samordning og mer tilgjengelig informasjonsflyt

Det finnes i dag en betydelig mengde aktører og initiativ i Oslofjorden: Oslofjorderådet, vannområdene, kommuner, nasjonalparkene, forskningsmiljøer, næringsliv og frivillige organisasjoner.

Informasjonsflyten mellom disse er fragmentert og varierende.

Styret anbefaler følgende tiltak:

a) Ett tydelig informasjonsnav

En digital, lett tilgjengelig samleside for beslutninger, tiltak, overvåkningsresultater og statusrapporter.

b) Klarere ansvars plassering for formidling

Oslofjorderådets sekretariat bør ha ansvar for regelmessig og systematisk informasjon ut til kommuner, statlige aktører, vannområder og verneområdeforvaltning

c) Vurdering av utvidet observatørstatus

Norsk Vann bør vurderes som observatør i Oslofjorderådet, ettersom avløp er et av de mest sentrale påvirkningsområdene for fjordens miljøtilstand

d) De marine nasjonalparkene bør løftes fram som viktige områder, med egen forvaltningsmyndighet

e) De marine nasjonalparkene bør inngå i et nettverk knyttet til Oslofjorden

De marine nasjonalparkene er i dag ikke en del av noen av nettverkene knyttet til Oslofjordplanen. De marine nasjonalparkene bør vurderes som observatør i Oslofjorderådet, ettersom de har en egen forvaltningsmyndighet.

2. Et helhetlig og koordinert overvåkingssystem

Robust og langsiktig overvåking er nødvendig for å forstå utviklingen i økosystemene, dokumentere effekten av tiltak og prioritere ressursbruk. I dag er overvåkingen fordelt på flere programmer, noe som gir et ujevnt kunnskapsgrunnlag.

Styret anbefaler at Oslofjordplanen:

a) Sikrer stabile, årlige tidsserier

Dette gjelder blant annet planteplankton, bløtbunn, hardbunn, tareskog og ålegras, og sjøfugl.

b) Etablerer et koordinert overvåkingssystem

Statlige, regionale og kommunale overvåkingsprogrammer må kobles tettere sammen, med en felles datatilgang.

c) Det innføres tre 0-fiskeområder fra 01.01.26 og det bør igangsettes tiltak for følgeforskning og effekt av tiltak og overvåking

d) Særskilte utfordringer og behov i Ytre Oslofjord

Ytre Oslofjord er både et av de mest verdifulle og mest påvirkede områdene i fjorden. Området, inkludert Færder nasjonalpark, er særlig utsatt for:

- Langtransporterte næringsstoffer fra et stort nedbørsfelt
- Økende fritidsbåttrafikk og høyt rekreasjonstrykk
- Påvirkning på sårbare gruntvannsområder, blant annet ålegrasenger
- Klimaendringer som gir sterkere bølge- og stormeksponering
- Økende aktivitet hele året, med påvirkning på grunne områder og særlig på sjøfugl
- Stor skipstrafikk i nærområdet, gir mye utslipp, samt utfordring med forflytning av fremmede arter

Denne kombinasjonen gjør at Ytre Oslofjord trenger et særlig robust og helhetlig overvåkingsopplegg for å kunne dokumentere utvikling og prioritere riktige tiltak.

3. Ålegras – et kritisk kvalitetselement som må prioriteres

Ålegrasenger er en av de mest sentrale naturtypene i nasjonalparken, med stor betydning for vannkvalitet, karbonbinding, fiskerekuttering og biologisk mangfold. Samtidig er ålegras i tilbakegang og påvirkes blant annet av økt forekomst av alger («lurv»). Forskere er imidlertid tydelige på at ivaretagelse og beskyttelse av eksisterende ålegrassenger er det beste og mest kostnadseffektive restaureringstiltak.

Styret anbefaler at:

- Overvåkingen av ålegras intensiveres både i antall lokaliteter og i frekvens, og at det etableres overvåking av lokaliteter innenfor nasjonalparken
- Ålegras inngår som et sentralt indikatorelement i Oslofjordplanens målsystem
- Kunnskapsgrunnlaget styrkes for å støtte restaurering og forvaltning av gruntvannshabitater

4. Restaurering av marine naturtyper – behov for tydelig satsing

Restaurering av natur blir stadig viktigere for å oppnå miljømålene, og Oslofjorden er et prioritert område. Færder nasjonalpark har særlige forutsetninger for å gjennomføre konkrete, målbare restaureringstiltak, med nasjonalparkstyret som ansvarlig for gjennomføring av tiltak.

Styret anbefaler at Oslofjordplanen:

- Inkluderer en tydelig satsing på restaurering av marine naturtyper
- Prioriterer naturtyper der restaurering gir høy effekt, særlig ålegrasenger, tareskog og bløtbunnsområder

- Legger til rette for pilotprosjekter i nasjonalparker og verneområder, der resultatene kan brukes i resten av fjorden

Restaurering i nasjonalparken vil styrke økologisk tilstand lokalt, samtidig som den bidrar med kunnskap for tiltak andre steder i fjorden.

5. Bærekraftig fritidsbåtbruk i sårbare områder hele året

Fritidsbåttrafikken i ytre Oslofjord øker betydelig, og påvirker særlig ålegrasenger, fugleliv, bunnsubstrat og ro- og naturverdier i verneområdene. Særlig sårbare naturtyper ligger i grunne bukter og sund med mye aktivitet om sommeren. Nyere forskning tilsier også at særlig fugl er sårbar for forstyrrelser også utenfor hekkeperioden, inklusive vinterperioden.

Styret anbefaler at Oslofjordplanen:

- Vurderer tiltak som informasjon, soneinndeling, fartsgrenser eller tidsbegrensninger der naturhensyn tilsier det
- Styrker arbeidet med å informere om naturverdier, sårbare habitater og hensynsfull ferdsel
- Inkluderer sjøfugl som indikator for miljøtilstanden, og gjennomfører helårskartlegging av sjøfugl, med særlig fokus på sjøfuglområder og nasjonalparkene

6. Oppsyn og overvåking

Det innføres fiskerireguleringstiltak for kommersielt fiske 01.01.26, med tre områder med 0-fiske, hvor to av disse ligger innenfor grensene til hhv Færder og Ytre Hvaler nasjonalparker.

Redskapsbegrensninger for fritidsfiske ble innført allerede 01.10.25. For å få en forventet effekt av disse tiltakene, er det svært viktig med en koordinering og styring av innsatsen fra de ulike aktørene, særlig i en tidlig fase. Godt synlig tilstedeværelse er viktig for å sikre god legitimitet i befolkningen.

Styret anbefaler at Oslofjordplanen:

- En helhetlig samordning mellom myndigheter med kontrollmyndighet
- Nasjonalparkstyrene inviteres som observatører
- Vurdere om Skjærgårdstjenesten kan ha en utvidet rolle. Skjærgårdstjenesten er i flere områder tilstede hele året
- Nasjonalparkstyret har mulighet til å gi overtredelsesgebyr på landsiden (OTG), det bør utredes om nasjonalparkstyret kan få OTG også i henhold til fiskerireguleringer

Avsluttende kommentar

Styret for Færder nasjonalpark støtter regjeringens arbeid for en forsterket og kunnskapsbasert Oslofjordplan. Vi bidrar gjerne i videre dialog og kunnskapsdeling, og står til disposisjon for innspill om hvordan nasjonalparken best kan integreres i det videre arbeidet med å redde Oslofjorden.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

MILJØDIREKTORATET
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

U.off: offl. § 24

Saksbehandlar Anne Sjømæling

Vår ref. 2026/1431-2 432.3

Dykkar ref. 2025/15336 **Dato** 29.01.2026

Anmodning - Færder nasjonalpark - rapportering - antall anmeldelser til politiet 2025

Færder nasjonalparkstyre har ikke inngitt noen anmeldelser i 2025.

Færder nasjonalparkstyre har heller ingen anmeldelser frå 2024 eller tidligere.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Fra: Ronny Meyer[ronny.meyer@faerder.kommune.no]

Sendt: 11.12.2025 09:00:32

Til: Sjømøling, Anne[anne.sjomaling@statsforvalteren.no]

Tittel: VS: Kartverket - Vedtak i navnesak 2023/121 – Mostein, Leistein, Bustein mfl. i Færder kommune

Hei Anne! Sender deg denne til orientering.

Med vennlig hilsen

Ronny Meyer

seniorrådgiver

Kommuneutvikling

Telefon: 950 93642

www.færder.kommune.no

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

Norsk institutt for vannforskning - NIVA

Saksbehandlar Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/13053-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 09.02.2026

Forespørsel om støttebrev - Norsk institutt for vannforskning - SeaBee søknad - Færder nasjonalpark - Forskningsrådets infrastrukturutlysning

Hei, Færder nasjonalparkstyre beklager at dere ikke har fått svar på deres henvendelse. Den har beklageligvis blitt liggende.

Nasjonalparkstyre vurderer at intensjonen ved bruk av drone til forskning er god. Imidlertid er det droneforbud i Færder nasjonalpark, og det er styrets vurdering at man i denne omgang ikke ønsker å skrive «letter of intent» for en type infrastruktur som vil kreve dispensasjon fra styret i ved konkrete prosjekt.

Vi ønsker lykke til med søknad om midler.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Trondheim, 03.02.2026

Deres ref.: 667db331-030f-41e1-aaaf-4ddc1117e458 2025/14226

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Saksbehandler:
Emilie Sandsbråten

Tillatelse til innsamling av frø fra Stråholmen/Jomfruland og utplanting i Færder nasjonalpark

Miljødirektoratet viser til søknaden datert 08.09.2025 der det søkes om innsamling av frø fra den fredete plantearten strandtorn *Eryngium maritimum* fra Jomfruland nasjonalpark og på Stråholmen utenfor områder som inngår i Jomfruland nasjonalpark, til utplanting av oppformerte individer og eventuell utsåing av samme art i Færder nasjonalpark.

Vedtak

Miljødirektoratet gir Færder nasjonalparkstyre tillatelse til innsamling av frø fra strandtorn *Eryngium maritimum* fra bestander på Stråholmen i perioden 2025 og ut 2028 til utsetting i Færder nasjonalpark.

Vi stiller følgende vilkår:

- Innsamlingen av frø skal gjennomføres så skånsomt som mulig og foregå på en måte som ikke reduserer forekomstenes overlevelsessevne.
- Innsamling og håndtering av innsamlet frø for oppbevaring, såing og dyrking administreres av prosjektansvarlig Oddvar Pedersen, Botanikeren AS.
- Hvor og når frø samles inn og settes ut skal dokumenteres grundig, for å senere kunne dokumentere naturlig innvandring eller spredning.

Vedtak om innsamling er fattet etter forskrift om fredning av truede arter kapittel III. Vedtak om utsetting er fattet etter forskrift om fremmede organismer § 10.

Bakgrunn for saken

Dere har søkt om unntak fra fredningen av strandtorn *Eryngium maritimum*. Søknaden henviser til tidligere dispensasjon (ref. 2020/1297) fra Miljødirektoratet, som ble begrunnet med at innsamlingen skulle bidra til å bevare arten og det genetiske mangfoldet på lang sikt, i tråd med målet i naturmangfoldloven § 5. Denne søknaden gjelder ny innsamling av strandtornfrø for å

videreføre bevaringsarbeidet som ble utført i perioden 2020–2024 av Færder og Jomfruland nasjonalparkstyre i samarbeid med Statens naturoppsyn.

I 2025 søkte Færder nasjonalparkstyre om midler til å starte reetablering av strandtorn, med prosjektansvarlig Oddvar Pedersen, Botanikeren AS. Det nevnes ikke om søknaden ble innvilget eller avslått. Det forstås slik at prosjektet uansett ønskes gjennomført.

Søknaden henviser videre til notatet og prosjektbeskrivelsen "Re-etablering av strandtorn *Eryngium maritimum* i Vestfold, Færder nasjonalpark", av Oddvar Pedersen, Botanikeren AS (09. jan 2025), som grunnlag for bevaringsarbeidet som omsøkes. I notatet pekes det på området Sandø i Færder nasjonalpark som et egnet område for utsetting av strandtorn, ettersom området har hatt historisk forekomst og ligner på lokaliteter hvor strandtorn har etablert seg i nyere tid. Søknaden spesifiserer ikke at det søkes om tillatelse til utsetting, men Miljødirektoratet anser at tillatelse kan vurderes etter fremmedartsforskriften fordi søknaden henviser til notat om reetablering på Sandø i 2026 og 2027.

På Stråholmen er det i dag en større populasjon av strandtorn både i og utenfor Jomfruland nasjonalpark, hvor mesteparten befinner seg på Østerøya, Stråholmen, som er utenfor nasjonalparkområdet og innenfor Stråholmen landskapsvernområde. Søknaden viser til foto av hovedpopulasjon og utbredelsesområde, hvor det noen steder utføres tiltak for å beskytte individer mot skade. Foto viser flere forekomster av fertile bestander (med blomsterhoder).

Miljødirektoratets vurderinger

Vurdering av innsamling

Strandtorn *Eryngium maritimum* er fredet etter forskrift om fredning av truede arter. Fredninga innebærer et forbud mot direkte skade og ødeleggelse, innsamling og annen form for direkte etterstrebelse av individer av arten. Innsamling kan da kun gjøres dersom Miljødirektoratet gir dispensasjon.

Selv om minimumsvilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, gir loven dere ikke krav på å få en tillatelse. Om dere skal få tillatelse, beror derfor på en avveining av om fordelene ved innsamling av strandtornfrø til bevaringsutsetting oppveier mulige skadevirkninger.

Forskrift om fredning av truede arter åpner for at det kan gis dispensasjon fra fredningen i særlige tilfeller når det ikke strider mot formålet med fredningen. I dette tilfellet skal innsamlingen bidra til å ivareta artene og det genetiske mangfoldet på lang sikt i tråd med målet i naturmangfoldloven § 5. Miljødirektoratet vurderer inngrepet i form av innsamling av begrenset mengde frø på de aktuelle artene som relativt beskjedent, og potensialet for å skade individer av disse som svært lite.

Vi legger derfor til grunn at en tillatelse til innsamling av frø vil være i tråd med fredningsforskriftens formål. Når vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, må Miljødirektoratet også foreta en avveining av fordelene ved det aktuelle tiltaket opp mot den skaden tiltaket kan gjøre på bestanden av den aktuelle truede arten.

Miljødirektoratet legger til grunn norsk rødliste fra høsten 2021 som kunnskapsgrunnlag for bestandssituasjonen for den omsøkte arten, jf. naturmangfoldloven § 8. Arten er vurdert til kategorien sterkt truet (EN). Generelt er det derfor viktig at det ikke samles inn planter og frø fra den enkelte lokalitet slik at det kan påvirke forekomster negativt. Vi legger derfor til grunn i denne saken en føre-var tilnærming om at det maksimalt kan samles inn inntil 20% av den totale frømengden fra den enkelte forekomst.

Vi legger til grunn at frø skal samles inn for hånd, noe som framstår som en miljøforsvarlig teknikk, jf. naturmangfoldloven § 12. De øvrige miljørettsprinsippene framstår ikke som relevante i saken.

Vilkåret for å gi tillatelse er dermed oppfylt, og vi gir derfor tillatelse til innsamling.

Tillatelsen omfatter innsamling av arten, og fritar ikke for krav i andre regelverk. Vi minner om at det må søkes om egen dispensasjon fra respektive verneforskrifter i de tilfellene det skal samles frø fra forekomster som ligger i verneområder.

Vurdering av utsetting

Utsetting av strandtorn på lokaliteten som oppgis i søknaden, krever tillatelse etter forskrift om fremmede organismer. Vi kan ikke gi tillatelse til å sette ut fremmede organismer dersom det er grunn til å tro at det vil føre til vesentlig skade på det biologiske mangfoldet.

Dersom vi har grunn til å tro at innførselen vil føre til uheldige, men ikke vesentlige, konsekvenser, må vi gjøre en skjønnsmessig vurdering. I vurderingen er fordelene med innførselen og om fordelene kan oppnås på andre måter viktige momenter. Vi vurderer også risikoen organismen utgjør for det biologiske mangfoldet og avstanden til viktige naturtyper og arter i nærheten som den kan påvirke.

Det er ingen indikasjoner på at utsetting i områder der arten tidligere var naturlig utbredt kan medføre uheldige følger for biologisk mangfold. Individene som skal settes ut er hentet fra naturlig forekomster av arten. Risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold som følge av den planlagte utsettingen av strandtorn er svært lav. Miljødirektoratet vektlegger også at tiltaket vil kunne bidra til artens overlevelse innenfor dens naturlige utbredelsesområde, og gir derfor tillatelse til den planlagte utsettingen.

Tillatelsen omfatter utsetting av arten, og fritar ikke for krav i andre regelverk.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Aina Holst
seksjonsleder

Emilie Sandsbråten
rådgiver

Færder kommune

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/14440-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 29.01.2026

Forespørsel - Færder nasjonalpark - opprydding i spredt avløp

Det vises til epost av 28.11.25 «Opprydding i spredt avløp i landskapsvernområde Rød-Dirhue **og noen eiendommer i Færder nasjonalpark**».

Vårt svar omhandler to eiendommer i Færder nasjonalpark: Moveien 31 og Skrøslingen (øy).

Alle tiltak i Færder nasjonalpark skal behandles etter verneforskriften for Færder nasjonalpark, hvor Færder nasjonalparkstyre er myndighet. Noen tiltak krever at behandling skjer etter to lovverk, eks. PBL, kulturminneloven, motorferdselsloven eller liknande.

Verneforskriften setter rammer for kva som kan utføres av tiltak i Færder nasjonalpark.

Verneforskriften § 3, pkt. 1 angir vernebestemmelsene og rammene for kva som er tillatt av tiltak.

Verneforskriftens § 3 pkt. 1.1: *I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.*

Videre (utdrag)

Området er vernet mot inngrep av enhver art, som vegbygging, riving av bygninger, konstruksjoner, anlegg eller innretninger..... graving, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, påfylling av sand eller skjellsand på sjøbunn eller strender, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein og mineraler, drenering eller annen form for tørrlegging, nydyrking, tilplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger..... opplistingen er ikke uttømmende.

Pkt. 1.2 angir unntaksbestemmelser, her finnes ingen unntaksbestemmelser for opprydding av spredt avløp evt. legging av vann og avløp eller renseanlegg.

Pkt. 1.3 angir kva forvaltningsmyndigheten **kan** gi tillatelse til etter søknad. Her finnes ingen punkt som omhandler opprydding av spredt avløp evt. legging av vann og avløp, eller renseanlegg.

Eventuell søknad om tiltak knyttet til renseanlegg eller vann og avløp vil måtte vurderes etter § 4 Generelle dispensasjonsbestemmelser. For å kunne vurdere en dispensasjonssøknad må tiltaket *ikke stride mot vernevedtakets formål og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig*. Søknader etter § 4 i verneforskriften skal behandles strengt, og ikke bidra til å uthule verneforskriften.

Nasjonalparkstyret vurderer at tiltak knyttet til renseanlegg eller vann og avløp kan være av vesentlig omfang og dermed i strid med verneformålet, og at kan slike tiltak også kan påvirke verneverdiene utover nevneverdig.

Nasjonalparkstyret kan i noen tilfelle vurdere om et tiltak er søknadspliktig eller ikke, basert på en grundig beskrivelse av tiltaket.

Vi presiserer at uttalelser skjer på generelt grunnlag. Ta gjerne kontakt om det er behov for ytterligere spørsmål.

Med hilsen

Anne Sjørmøling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Store Færder Ornitologiske Stasjon

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2026/966-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 06.02.2026

Søknad - Færder nasjonalpark - Store Færder - restaurere / gjenoppbygge båthavn - Store Færder Ornitologiske Stasjon

Vi viser til søknad av 17.1.26, og redegjørelse for hendelser og ønsket tiltak. Stormen AMY høsten 2025 gjorde store skader på bryggeanlegget til Store Færder Ornitologiske Stasjon. Som nevnt i søknaden ble det gitt tillatelse fra vernemyndigheten til opprydning og enkel, foreløpig istandsettelse før en konkret beskrivelse av ønsket restaurering/ gjenoppbygging forelå.

I henhold til verneforskriftens § 3, pkt. 1.2 a er det tillatt med vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Videre sier forskriften at vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

På tross av omfattende skader, beskriver foreningen at flere grunnstokker ligger igjen, at den østre delen er mindre berørt, og den søndre delen var delvis inntakt og skal beholdes, mens platting og fortøyning var ødelagt på den vestre siden. Mye materialer fra den gamle brygga er samlet inn og vil gjenbrukes.

Foreningen skriver videre at gjenoppbygd brygge vil være betydelig mindre enn tidligere. Gjenoppbygd brygge vil ikke utgjøre landskapsmessig endring fra tidligere brygge.

Det er derfor forvaltningens vurdering at arbeidet kan vurderes som vedlikehold. Østlig del er delvis intakt, og beholdes, søndre plattform beholdes, fundament på vest beholdes, landgang settes der det tidligere var landgang som er vasket bort.

Forvaltningen vil likevel peke på noen viktige punkter for gjennomføringen:

- Evt. rester av materialer må fraktes til etablert deponi på land. Det er ikke tillatt å brenne materialer
- Evt. bruk av maskiner kan kreve tillatelse etter motorferdselsloven
- Støyende arbeid bør utføres før hekkesesongen for sjøfugl

Foreningen er inneforstått med at denne tillatelsen gjelder fra Færder nasjonalpark og at de selv er ansvarlig for å innehente evt. andre nødvendige tillatelser.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Grønt er gjenoppbygging
av brygga, på eksisterende
fundament

Fundament og deler av
brygge som beholdes

Færder nasjonalparkstyre
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Pb. 2076
3103 TØNSBERG

Trondheim, 08.02.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2026/1795

Saksbehandler:
Hege Langeland

Klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operativ virksomhet

Vedlagt oversendes brev fra Klima- og miljødepartementet 16.01.2026 med klargjøring av unntaket om militær operativ virksomhet i verneforskrifter.

(Dette brevet sendes til statsforvalteren, nasjonalpark- og verneområdestyrer og kommuner med forvaltningsmyndighet for verneområder.)

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Vedlegg

- 1 Klargjøring av unntak i verneforskrifter for militær operative virksomhet
- 2 Orientering til forvaltningsmyndighetene om definisjonen av militær operative virksomhet

BUNKER BRAATHEN MEDIA
Lysåsvegen 14
3947 LANGANGEN

Trondheim, 06.02.20266

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/12821

Saksbehandler:
Marte Eliasson

Vedtak i klagesak om avslag på søknad om å fotografere tyske krigsminner med drone innenfor Færder nasjonalpark.

Vi viser til klagen på Færder nasjonalparkstyre sitt vedtak 28. mars 2025. Klagesaken ble oversendt fra nasjonalparkstyret 2. juli 2025.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Færder nasjonalparkstyre sitt vedtak av 28. mars 2025.

Bunker Braathen Media gis ikke tillatelse til å bruke drone innenfor Færder nasjonalpark.

Vedtaket er fattet etter verneforskriften for Færder nasjonalpark § 3 pkt. 7.2, naturmangfoldloven § 48 første ledd og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Færder nasjonalparkstyre fattet 28. mars 2025 vedtak om avslag på søknad fra Bunker Braathen Media om å bruke drone i forbindelse med fotografering av tyske krigsminner innenfor Færder nasjonalpark. Vedtaket ble fattet i medhold av verneforskriften for Færder nasjonalpark § 3 pkt. 7.2 og § 4.

I avslaget ble det pekt på at det er registrert en økning i antall dispensasjonssøknader om droneflyvning, og nasjonalparkstyret forventer en fortsatt økning. Selv om bildene kan ha stor formidlingsverdi og spre kunnskap om krigens kulturminner, la nasjonalparkstyret til grunn at formålet med tiltaket ikke er nødvendig og må gjennomføres ved bruk av drone.

I vurderingen av om søknaden er i strid med verneformålet eller kan påvirke verneverdiene, vektla styret føre-var-prinsippet og prinsippet om samlet belastning.

Klagers argumenter

Klager viser til at det er manglende retningslinjer og vurderingsgrunnlag. Det pekes på at nettsiden til Færder Nasjonalpark ikke gir informasjon om hvilke kriterier som gjelder for dispensasjon fra droneforbudet. Klager mener dette skaper inntrykk av at det er mulig å få tillatelse, men i praksis er det nesten umulig.

Klager hevder videre at det er uklare og mangelfulle begrunnelser i avslaget. Det vises til at avslaget viser til en tidligere sak (14/2024) og «tilleggsprinsipper» uten å forklare relevansen. Det er ikke stilt noen konkrete spørsmål om droneoperasjonen (utstyr, støy, landingsplass osv.).

Det hevdes at det er lagt til grunn feilaktige antakelser om støy og fugleforstyrrelser, og at forvalter antar at alle droner lager støy og skremmer fugler. Klager viser til at flyging var planlagt i mars for å unngå hekkesesong. I avslaget er det påstander om at hekketiden begynner tidligere enn det man tror. Da hadde det vært naturlig at nasjonalparkforvalteren hadde foreslått alternative perioder som slutten av februar eller tidligere i mars.

Klager viser videre til at det finnes en rekke nasjonalparker og naturvernområder som ikke innehar et forbud mot bruk av "modellfly og lignende" i lovteksten. Det foreligger ingen informasjon om at disse verneområdene peker seg ut i negativ retning når det gjelder forvaltningen av hekkende sjøfugl. Når det gjelder det generelle droneforbudet i Færder nasjonalpark vises det til verneforskriftens paragraf 7.2 der det fremkommer: *"Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt. Forbudet gjelder ikke motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger innenfor nasjonalparken."* Klager peker på at verneforskriften nevner modellfly og lignende under paragrafen om nødvendig støy. Klager mener de fleste med faglig kunnskap om temaet vil vite at det kan være en enorm forskjell på støyen fra et "modellfly" fra den perioden da forskriften for Færder nasjonalpark ble skrevet for 10-12 år siden og ulike dronetypen i dag. Klager peker på at moderne minidroner i kategorien under 250 gram knapt nok støyer i det hele tatt og at de på en avstand på et par tre titalls meter i prinsippet ikke er mulig å høre og bør derfor vurderes annerledes en gamle modellfly.

Klager viser til at de aktuelle områdene for bruk av drone ligger i randsonen av parken. Fra restaurantbygget på Verdens ende er det beskjedne 200 meter til de tyske fortifikasjonene på Helgerødtangen. Fra grensen til nasjonalparken er det snakk om ev avstand på noe over hunder meter. Dronen kan starte utenfor parken og fly i høyde der den er uhørbar og knapt synlig. Klager hevder at det ikke finnes "unødvendig støy".

Når det gjelder det rent visuelle fremmedelementet så er det slik at dronekroppen måler kun 7 x 13 cm og den totale diameteren er på ca. 25 cm. Dronen er lysegrå og praktisk talt umulig å observere på litt avstand uten bruk av kikkert. At dronen på noen som helst måte skulle kunne forveksles med en mørk havørn som er 90 cm lang og har et vingespenn på over 2 meter er noe som ikke fremstår som et troverdig argument i avslaget.

Når det gjelder prinsipper og retningslinjer for spesifikke droneoperasjoner i nasjonalparken bør disse være solid forankret i fakta og ikke tilfeldig syensing fra nasjonalparkforvalteren og nasjonalparkstyret. Ifølge søkers vurdering er det heller ikke slik at lista for dispensasjoner bør legges så høyt at det i prinsippet kun er større medieaktører som NRK og liknende som kan håpe på å få et positivt svar. Nasjonalparkforvaltningen bør også kunne tilgodese lokalhistoriske

prosjekter som har et saklig behov for å kunne dokumentere for eksempel kulturminner fra luften.

Merknader til klagen

I e-post av 28. juli har klager gitt ytterligere kommentarer til avslaget.

Klager peker på at det er merkelig at statsforvalterens saksbehandler konkluderer med at klagen ikke inneholder nye momenter all den tid klagen i detalj gjennomgår momenter i det opprinnelige avslaget som flydato, støy og miljøpåvirkning. Ingen av momentene har fått en seriøs fornyet behandling, men avfeies fra nasjonalparkforvalteren uten en seriøs vurdering. Avslaget på søknaden om å fotografere tyske krigsminner i randsonen til Færder nasjonalpark virker derfor å være skjematisk.

Når det gjelder den NRK sendte tv-dokumentarserien med Monsen i nasjonalparkene så er avslaget på bruk av drone i Færder nasjonalpark ytterligere et eksempel på at nasjonalparkforvaltningens praktisering av tillatelser fra det generelle forbudet mot bruk av modellfly er unødig streng. De som har sett denne tv-serien med Monsen i nasjonalparkene er kjent med at produksjonen har fått tillatelse til å filme med drone i en rekke andre lokasjoner, herunder nasjonalparker i Finnmarksområdet. Dette virker å være nasjonalparker med en langt mer sårbar naturtype (urørt "urskog") enn det man finner i Færder nasjonalpark. I Færder finner vi fra før omfattende bruk av motorferdsel i form av skip og småbåttrafikk o.l. spesielt gjennom vår- og sommerhalvåret, men også støy i form av hageredskaper som motorsager, gressklippere, etc. som fortsatt er mulig i nasjonalparkens mange hytteområder.

Det pekes også på at Færder nasjonalpark i stor grad er en nasjonalpark som er opprettet for å verne verdier under havflaten. Bruk av droner til fotografering i enkelte produksjoner og prosjekter synes derfor ikke å komme i noen spesiell konflikt med nasjonalparkens formål. Derimot synes nasjonalparkens strenger dronepraksis å være overdrevet og avslagene skjematiske.

Færder nasjonalparkstyre sine merknader til klagen

Nasjonalparkstyret behandlet klagen i møte 26. juni 2025.

Nasjonalparkstyret peker på at det er et generelt forbud i verneforskriften mot bruk av «modellfly og lignende». Det er ikke åpnet for noen unntaksbestemmelser.

Nasjonalparkstyret bemerker videre at det vurderer at alle har rett til en behandling av sin søknad, og enhver søknad blir grundig vurdert. Nasjonalparkforvaltningen søker å påse at den har tilstrekkelig grunnlag for å gjøre en vurdering. I saksframlegget ble det vist til noen vurderingsprinsipper: *Færder nasjonalparkstyre har i sak 14/2024 vedtatt noen tilleggsprinsipper for vurdering av dronesøknader. Tidsrom, formål og geografisk avgrensning (om tiltaket kan gjøres utenfor nasjonalparken), skal også vurderes i tillegg til påvirkning på verneverdiene.*

Nasjonalparkstyret uttaler videre i vurderingen av klagen at styret forholder seg til verneforskriften for Færder nasjonalpark § 3, pkt. 7.2 som angir forbud mot modellfly og lignende, dvs. bl.a. droneflyging. Nasjonalparkstyret har ikke anledning til å vurdere søknader opp mot andre nasjonalparker/verneforskrifter. Det er nasjonalparkstyrets vurdering at

dispensasjonssøknader skal vurderes strengt, i henhold til Miljødirektoratets veileder M106-2014 Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, også vist til i saksframlegget.

Verneforskriftens § 4 skal være en unntaksregel og skal fungere som sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsees eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Den generelle dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldloven § 48 kan ikke anvendes for å utvide rammen som er satt i vernevedtaket.

Nasjonalparkstyret viser videre til at tiltaket ikke skal «stride mot verneformålet» og ha «nevneverdig påvirkning på verneverdiene» for å vurdere dispensasjon, og selv om disse kriteriene skulle være oppfylt, så gis det ikke automatisk dispensasjon, men dispensasjon kan vurderes. Tiltaket skal også vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8-12, nasjonalparkstyret opprettholder vurderingene i saksframlegget.

Nasjonalparkstyret forholder seg til verneforskriften og Miljødirektoratets tolkning av «modellfly og lignende» og har ikke anledning til å gjøre en vurdering innenfor verneforskriften. Styret uttaler også at det har forståelse for ønsker om god billedokumentasjon, men har samtidig en plikt til å forholde seg til verneforskriften.

Nasjonalparkstyrets bemerker avslutningsvis at intensjon er at alle søknader skal vurderes individuelt og ut fra søknaden. Det søkes alltid å vurdere søknader ut fra kunnskap, samtidig som nasjonalparkstyret vil påpeke at forskning kan tilføre ny kunnskap, og som kan føre til ny praksis. Dette vises det også til i saksframlegget, at ny kunnskap om sjøfugl viser til at sjøfugl også er sårbare utenfor hekkesesongen.

Samtidig vil nasjonalparkstyret imøtegå påstanden om at *«ifølge søkers vurdering er det heller ikke slik at lista for dispensasjoner bør legges så høyt at det i prinsippet kun er større medieaktører som NRK og lignende som kan håpe på å få et positivt svar»*. Nasjonalparkstyret viser til at NRKs søknad om å filme med drone under opptak av «Monsen og nasjonalparkene» fikk avslag for filming i Færder nasjonalpark (sak 2025/3321), og tilsvarende avslag i Ytre Hvaler, Jomfruland og Raet nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret viser til at det ikke kan se at det har tilkommet nye momenter i klagen som skulle tilsi omgjøring av vedtaket. Nasjonalparkstyret opprettholdt som følge av dette vedtak om avslag på filming med drone.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Reglene som gjelder for dette verneområdet

Færder nasjonalpark ble opprettet 23. august 2013. Formålet med nasjonalparken går frem av verneforskriften § 1. Her heter det:

"Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på;

- *representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser*
- *det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø*
- *et undersjøisk landskap med variert bunntopografi og med stor variasjon i marine naturtyper herunder ålegraseng, større taeskog, bløtbunnsområder i strandsonen og skjellsandområder*
- *viktige naturtyper som kystfuruskog, rik sumpskog og edelløvsog, strandenger og strandsumper på østre del av Sandø og Mellom Bolæren*
- *en lite påvirket kystskog på Vestre Bolæren, som viser en stor grad av variasjon i utforming og artssammensetning*
- *leveområder for flere truede arter herunder kammarimjelle, kjempestarr og flatøsters.*

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I sone A er formålet å ta vare på naturtyper som hagemark, hule eiker, naturbeitemarker, slåtteeenger, tørrenger og strandenger.

I sone B er formålet å ta vare på livsmiljøet for plante- og dyrelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser. På Lille Rauer er det i tillegg særlig viktig å bevare den truede arten gul hornvalmue og dens livsmiljø.

I sone C er formålet å ta vare på et område med særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og som er egenartet i form av stor variasjon i naturtyper herunder tangvoller, strandsumper, strandenger, dammer, strandkratt og artsrike tørrenger. I tillegg er området levested for en rekke nasjonalt truede arter av bl.a. karplanter, beitemarkssopp og insekter."

I verneforskriften § 3 pkt. 7.2 heter det: "Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly og lignende er forbudt. Forbudet gjelder ikke motordrevne hageredskaper i tilknytning til fritidsboliger innenfor nasjonalparken."

Bruk av drone sidestilles med motordrevet modellfly, og det er derfor et forbud mot bruk av drone i nasjonalparken.

Verneforskriften har ikke unntaksbestemmelser som åpner for at det kan gis tillatelse til bruk av drone, og søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48. Vilåårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 første alternativ er at tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke har nevneverdig påvirkning på verneverdiene.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at denne bestemmelsen ikke kan brukes for å utvide den rammen som er gitt i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. For at en dispensasjon skal kunne gis må vilåårene i bestemmelsen være oppfylt.

Miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er retningslinjer for alle avgjørelser som påvirker naturmangfold.

Konkret vurdering

Miljødirektoratet har vurdert vedtaket fra Færder nasjonalparkstyre opp mot det som er tatt opp i klagen.

Færder nasjonalpark er opprettet for å blant annet bevare et særpreget kystlandskap med tilhørende naturverdier, herunder sjøfugl. Av saksfremstillingen går det frem at det foreligger god kunnskap om sjøfuglbestanden i området. Det er kjent at droneflyging kan påvirke sjøfuglene, og ny kunnskap viser at sjøfugl er sårbare også utenfor hekkesesongen. Det er likevel pekt på at det kan være noe usikkerhet rundt hvor stor og skadelig påvirkningen er. Tellingene viser imidlertid at sjøfuglbestanden er nedadgående.

Iht. naturmangfoldloven § 8 og kunnskapsgrunnlaget legger vi i likhet med Nasjonalparkstyret til grunn at det er godt dokumentert at droneflyging kan forstyrre sjøfugl, som er en sentral verneverdi i området. Sjøfuglbestanden er allerede nedadgående, og selv mindre forstyrrelser kan redusere hekkesuksessen.

Når kunnskap viser mulig negativ påvirkning, er det relevant å vektlegge føre-var hensyn. Det økende antallet dronesøknader øker usikkerheten og risikoen for kumulative forstyrrelser. Nasjonalparken utgjør en svært populær, kystnær arena for friluftsliv og opplevelser, noe som gir betydelig samlet belastning på natur og dyreliv. Det er pekt på det er registrert en økning i antall dispensasjonssøknader om droneflyvning, og at det forventes en fortsatt økning. Selv om den enkelte operasjon kan synes begrenset, vil allerede eksisterende belastning fra ferdsel i området kunne innebære at den samlede belastningen vil gi negativ effekt dersom praksisen liberaliseres. Områdene utsettes tidvis for stor menneskelig påvirkning, og sjøfugl er særlig sårbare i perioden for hekking, men også i tiden før hekking.

Bestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 er en kan-bestemmelse, og ingen har krav på å få dispensasjon selv om vilkårene får å gi dispensasjon er oppfylt. Dette innebærer at det må foretas en konkret vurdering av om det skal gis dispensasjon. I vurderingen vil blant annet omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av tiltaket være relevant. Det er også relevant å vurdere om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden.

Miljødirektoratet oppfatter nasjonalparkstyret sin avgjørelse dithen at styret har lagt til grunn at vilkårene for å kunne gi en dispensasjon er tilstede, men at bruk av drone for dokumentasjon av krigsminnene ikke er nødvendig, og at det av føre-var- og presedenshensyn konkluderes med at det ikke er ønskelig å gi dispensasjon for droneflyging. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er også vektlagt.

Miljødirektoratet har forståelse for klagers argumentasjon omkring omfanget og den reelle forstyrrelsen omsøkte droneflyging vil kunne medføre. Dronen er beskrevet som relativt liten, og med begrenset støynivå.

Færder nasjonalpark er en svært populær, kystnær arena for friluftsliv og opplevelser. Direktoratet enig med styret i at det er sannsynlig at også andre vil kunne ønske å benytte drone for ulike formål i nasjonalparken, og at tillatelser til droneflyging vil kunne bidra til å skape uheldig presedens. Miljødirektoratet antar likevel at det ikke vil være mange tilfeller av søknader som gjelder dokumentasjon av krigsminner, og at presedensvirkningen av en tillatelse i denne saken derfor er liten. Miljødirektoratet har også forståelse for at dronebilder til omsøkte formål kan ha stor formidlingsverdi og spre kunnskap om krigens kulturminner. Vi er likevel enig med styret i at det er mulig å dokumentere dette uten bruk av drone, og at bruk av drone for dette formålet ikke er nødvendig.

Klima- og miljødepartementet har i brev av 15. juni 2015 gitt retningslinjer om behandling av klager på nasjonalparkstyrenes vedtak, og det fremgår her at når styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør klagemyndigheten vise tilbakeholdenhet med å overprøve dette skjønnnet. Miljødirektoratet legger til grunn at de vurderingene nasjonalparkstyret har gjort ligger innenfor det skønnsrommet styret har som forvaltningsmyndighet. Selv om vi i noen grad er enig med klager i at omsøkte tiltak har begrenset potensiale for å medføre uheldige konsekvenser for nasjonalparken, har vi etter en helhetsvurdering, og med særlig vekt på retningslinjene fra Klima- og miljødepartementet konkludert med at vi ikke vil overprøve vurderingene som ligger til grunn for nasjonalparkstyrets vedtak. Klagen har etter dette ikke ført frem.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marte Eliasson
seniorrådgiver

Kopi til:

Færder nasjonalparkstyre	Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Pb. 2076	3103	TØNSBERG
STATSFORVALTEREN I VESTFOLD OG TELEMARK	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
VESTFOLD FYLKESKOMMUNE	Vestfold fylkeskommune Postboks 1213 Trudvang	3105	TØNSBERG
FÆRDER KOMMUNE	Postboks 250	3163	NØTTERØY

FORUM FOR NATUR OG
FRILUFTSLIV I VESTFOLD

Stadionveien 5

3214 SANDEFJORD

Riksantikvaren - Direktoratet for kulturminneforvaltning
Postboks 8196 Dep
0034 OSLO

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2026/2178-2

Dykkar ref.

Dato 13.02.2026

Færder nasjonalpark - høringsinnspill forslag kulturminn og landskap av nasjonal interesse

Vi viser til Høringsutkast – fagrapport, Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse i Vestfold, utarbeidet av Kulturarv i Vestfold fylkeskommune, og redigert av Siv Abrahamsen og Vibeke Lia. <https://riksantikvaren.no/nasjonalt-viktige-stader-i-vestfold-pa-hoyring-sja-lista/>

Høringsinnspill til «kulturmiljø av nasjonal interesse i Vestfold»

Vestfold fylkeskommune skriver i innledningen at «Kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse i Vestfold» er et pilotprosjekt som startet opp høsten 2021 og ferdigstilles i 2025. Hovedmålet med prosjektet er å gjennomføre en fullstendig kartlegging av alle kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse i Vestfold. Det er Riksantikvaren som er initiativtaker til, og eier av prosjektet. Riksantikvarens målsetning er at utvalget av kulturmiljøer skal gi «*et tydelig signal om kva kulturmiljø og landskap Riksantikvaren vurderer som særskild viktig å sikre i ein nasjonal samanheng*».

Det pekes på at oversikten er ment som et redskap og verktøy når det planlegges aktivitet og utvikling i fylket.

Nasjonalparkstyre vil i denne sammenheng påpeke at hoveddelen av det foreslåtte område i Færder kommune har et særskilt vern gjennom verneforskriften for Færder nasjonalpark.

Innspill fra Færder nasjonalparkstyre

Vestfold fylkeskommune har tatt for seg kommune for kommune i Vestfold og beskrevet viktige historier i Vestfoldlandskapet.

I Færder kommune har man valgt å se på området skjærgården øst for Nøtterøy-Tjøme, kalt «Færder nasjonalpark.» Avgrensningen følger ikke grensene til Færder nasjonalpark, og nasjonalparkforvaltningen mener derfor at navnet er uheldig.

Det som i denne sammenheng kalles for «Færder nasjonalpark» følger grensene til Færder utvalgte kulturlandskap (FUKL) .

Innspill til 2.4.1 Færder nasjonalpark

Plassering:

Området som i denne sammenheng er definert som «Færder nasjonalpark» følger ikke grensene til nasjonalparken. Avgrensningen er satt til å følge *Utvalgte kulturmiljø* som ble definert av Statsforvalteren i 2009.

Foreslått avgrensning omfatter områder som ligger utenfor nasjonalparkens grenser (bl.a. deler av Sandø, Vasskalven) og det er områder innenfor nasjonalparkens grenser som ikke er tatt med i denne sammenheng (bla. Moutmarka og store marine områder).

Figur 35 viser tunet på øya Bjerkøy, som er utenfor Færder nasjonalpark.

Nasjonalparkforvaltningen mener derfor det er uheldig å benytte betegnelsen «Færder nasjonalpark», da det vil kunne oppstå situasjoner hvor det er ulike regler som gjelder innenfor betegnelsen «Færder nasjonalpark» i denne sammenheng.

Verneforskriften for Færder nasjonalpark har som formål å ivareta naturverdier, men også kulturminner både på land og i sjø. Videre er nasjonalparkforvaltningen gitt et ansvar for ivaretagelse etter § 3, pkt. 4 – Kulturminner: 4.1 Vern av kulturminner: *Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.*

4.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til: Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

Fra forvaltningsplanen for Færder nasjonalpark (retningslinjer), kap 3.9 Hytter og andre bygninger:

§ 3, pkt. 4 betyr i praksis at en rekke tiltak vil være søknadspliktige etter to eller flere lovverk. De fleste bygningsmessige tiltak som krever tillatelse etter verneforskriften krever oftest også tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Alle bygninger i kategori A (fredete bygg og anlegg) krever totrinns behandling, både etter kulturminnefredningen og etter verneforskriften.

Bygninger i kategori B (verneverdige bygg og anlegg): Alle søknader skal behandles etter verneforskriften, men krever uttalelse fra regional kulturminneforvaltning.

Bygninger i kategori C (resterende bygg og anlegg): Søknader krever ikke særskilt behandling eller uttalelse fra antikvarisk myndighet.

Det kan forekomme at innenfor grensene til Færder nasjonalpark kan bygninger i kategori C være omfattet av strengere bestemmelser enn utenfor nasjonalparken, fordi de vil være omfattet av vernebestemmelsene.

Foreslått areal bør følge grensen til Færder nasjonalpark. Det bør fremkomme tydelig at foreslått areal ligger innenfor Færder nasjonalpark, og at området ivaretas med egen verneforskrift og egen forvaltningsmyndighet (Færder nasjonalparkstyre). Verneforskriften setter rammebetingelsene for tiltak.

Beskrivelse

Avsnitt to peker på at flere slåtteeenger holdes i hevd ved tradisjonelle teknikker. Færder nasjonalpark har en forvaltningsplan som beskriver hvilke skjøtselstiltak som er anbefalt på de ulike øyene. Færder nasjonalparkstyre bevilges årlig midler til å utføre ulike typer skjøtselstiltak, blant annet ivaretagelse av slåtteeenger, som også er verdifull naturtype. Alle skjøtselstiltak i Færder nasjonalpark skjer etter retningslinjer fra nasjonalparkstyret.

Sårbarhet

Det pekes på at kulturmiljøet er sårbart for endringer, og særlig knyttet til fjerning av kulturminner som gamle bygninger, gårdstun, veiløp, steingjerder med mer. Videre at kulturmiljøet er sårbart for utbygging som bryter opp det helhetlige landskapsrommet.

Nasjonalparkforvaltningen er opptatt av å ivareta kulturminner i tillegg til naturverdier. Gjennom et samarbeid med Færder utvalgte kulturlandskap i jordbruket og Oslofjordens Friluftsråd, kalt «kulturlandskapsskolen» settes fokus på skjøtsel av både kulturlandskap, kulturminner og naturverdier, både ved fysiske samlinger i felt, og heldags seminarer. I 2025 ble det blant annet avholdt et kurs i tørrmuring av steingjerder. Kurset restaurerte deler av steingjerde. Dette for å øke kunnskapen hos hytteiere, velforeninger, frivillige foreninger, grunneiere, og for å ivareta natur- og kulturverdier.

I avsnitt to beskrives at de fleste større øyene i nasjonalparken i dag er preget av gjengroing, og at det er en spesiell utfordring å unngå at verdifulle kulturbetingede landskapselementer gror igjen. Nasjonalparkforvaltningen har dialog med kulturminnemyndighetene om prioritering av kulturminner, og skjøtsel knyttet til ivaretagelse. Nasjonalparkens forvaltningsplan ivaretar først og fremst naturverdiene, men også kulturminner og kulturlandskap. Nasjonalparkforvaltningen vil derfor påpeke at det foregår en utstrakt skjøtsel for å ivareta disse verdiene innenfor Færder nasjonalpark, og at det alltid må være dialog med nasjonalparkforvaltningen før gjennomføring av tiltak.

Kulturmiljøet vil være beskyttet mot utbyggelse og ødeleggelse som kan endre landskapsbildet gjennom verneformålet og vernebestemmelsene for Færder nasjonalpark.

Oppsummert

Færder nasjonalparkstyre mener at «Færder nasjonalpark» i prosjektet «Kulturmiljøer av nasjonal interesse bør følge grensene til Færder nasjonalpark.

Færder nasjonalpark har egen verneforskrift som sette klare rammer for tiltak i form av utbygging, endring av bygninger mm, og samlet sett gir god beskyttelse av «kulturmiljøer av nasjonal interesse.»

Det pågår aktiv skjøtsel for å ivareta kulturminner og kulturmiljøer.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

ST 3/2026 Delegerte saker

Christian Hjort

Saksbehandler Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/13869-2

Dykkar ref.

Dato 25.11.2025

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Tillatelse - Hogst etter storm og brenning av hogstavfall

Vedtak

Christian Hjort på vegne av Burø gnr. 24, bnr. 1 og 2, gis tillatelse til å fjerne trær og brenne hogstavfall etter ekstremvær Amy. Tillatelsen gis i henhold til verneforskriftens § 3, pkt. 2.3.b og 5.5.b. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Ved eventuell bruk av eksterne forutsettes at innhold i tillatelsen er kjent
- Tiltaket må gjennomføres før 15.4
- Nedfalte trær kan kuttes/hogges dersom de sperrer for fremkommelighet
- Avkuttete stammer legges ut i terreng. Det er behov for liggende død ved
- Knekte trær kuttes så nær knekkpunkt som mulig. Det er behov for stående død ved
- Hogstavfall samles og brennes på anvist plass
- Brenning skal ikke skje på fjell eller inntil fjell
- Brannvesenet må varsles før brenning

Dokumenter i saken

Tlf. 17.11.25

Søknad fra C. Hjort 25.11.25

Søknaden

Utdrag:

Det vises til telefonsamtale i dag og til befaringsnotat etter befaring på Burø 30. oktober 2025. Eg har ikkje klart å finne et eget bruks- og gårdsnummer for vår andel av eiendommen på Burø. For lokalisering vises til vedlagte kart.

På vår tomt nordøst på Burø har det veltet 11 trær, og det er fleire rotvelter som utgjør fare for især barn. Vi ber derfor om tillatelse til å sikre området gjennom hogst av veltede trær og brenning av hogstavfall. Vi vil brenne hogstavfall på stedet som ble anbefalt på befaringen og sørge for at svaberg og gjenstående trær ikke berøres av brenningen. Avkuttet tre vil bli lagt ut i terrenget.

Vi har gjort avtale med en erfaren tømmerhogger som kan gå i gang i nær fremtid. Han vil kontakte brannvesenet før brenning.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i saker av mindre prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret. Søknaden vurderes i henhold til verneforskriftens § 3, pkt. 2.3.b: Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: *Rydding av vegetasjon utover det som er tillatt etter § 3 pkt. 2.2 d, jf. Forvaltningsplan § 5.* Det vises også til § 3, pkt. 5.5 b.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på:

- *Representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser*
- *Det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø*
- *Et undersjøisk landskap med variert bunntopografi og med stor variasjon i marine naturtyper herunder ålegraseng, større tareskog, bløtbunnsområder i strandsonen og skjellsandområder*
- *Viktige naturtyper som kystfuruskog, rik sumpskog og edelløvskog, strandenger og strandsumper på østre del av Sandø og Mellom Bolæren*

Verneforskriftens § 3 legger rammer for hva som er tillatt:

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

§ 3, pkt 1 Landskapet og naturmiljøet, pkt. 1.1: Området er vernet mot inngrep av enhver art, (utdrag) *bergverksdrift, graving, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, påfylling av sand eller skjellsand på sjøbunnen eller på strender, sprengning og boring, uttak og fjerning av stein og mineraler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, tilplanting, bakkeplanering, bygging av brygger, bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. og bøyelegging av båter.... Listen er ikke uttømmende.*

Unntaksbestemmelser er gitt i § 3 pkt. 1.2, og etter søknad kan det gis tillatelse til punktene i § 3, pkt. 1.3.

§ 3, pkt. 2.1: Vern av plantelivet: Vegetasjon på land og i sjø, herunder døde busker, trær og ilanddrevet tang og tare er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting og såing er ikke tillatt. Nye plantearter må ikke innføres.

Verneforskriftens § 3, pkt. 2.2.d gir unntaksbestemmelser fra pkt. 2.1: *Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for 2.2.d: Skånsom vegetasjonsrydding og beplantning rundt fritidsboliger, jf. Forvaltningsplan § 5.*

Forvaltningsplanen kapittel 3.5 utdyper:

*Rydding av vegetasjon etter denne bestemmelsen (pkt. 2.2.d) omfatter **mindre inngrep som rydding av busker, kratt, mindre trær etc.** Videre: Ryddingen skal foregå på en skånsom måte som ikke ødelegger verneverdier eller på annen måte er i strid med verneformålet.*

Dette innebærer blant annet

- *Spesielt verdifulle trær (store, karakteristiske, uvanlige, hule, mm) skal ikke felles*
- *Stående eller liggende døde trær skal normalt ikke fjernes, med unntak for nyere vindfall eller der trærne er til fare for brukere av området*
- *Hogstavfall skal ikke ligge igjen på stier eller andre steder med spesielt verdifull markvegetasjon*
- *Felling av trær skal ikke foregå i hekketiden (15.4-15.7)*
- *Rødlistede plantearter skal ikke ryddes*

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: *Rydding av vegetasjon utover det som er tillatt etter § 3 pkt. 2.2 d.* Ekstremvær kan føre til nedfall av store trær og store knekte trær, og føre til behov utover rydding av vegetasjon som tillatt i pkt. 2.2.d.

Verneforskriftens § 3 pkt 6.1 angir forbud mot motorferdsel. Eventuell bruk av motorisert kjøretøy krever dispensasjonssøknad.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystem tilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Verneforskriftens § 3 pkt. 2.3 b gir anledning til å søke om utvidet vegetasjonsrydding. Forvaltningsplanen for Færder nasjonalpark beskriver at «**Stående eller liggende døde trær skal normalt ikke fjernes, med unntak for nyere vindfall eller der trærne er til fare for brukere av området.**»

Forvaltningen og Statens Naturoppsyn var på befaring 30.10.25, og så på omfanget av stormen «Amys» herjinger. Søker oppgir også stormens herjinger som bakgrunn for søknaden om felling av trær og fjerning og brenning av hogstavfall.

§ 3, pkt. 2.1: Vern av plantelivet: Vegetasjon på land og i sjø, herunder døde busker, trær og ilanddrevet tang og tare er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting og såing er ikke tillatt. Nye plantearter må ikke innføres.

Miljødirektoratet påpeker at det i de fleste verneområder er en målsetting at de naturlige økologiske prosessene skal kunne skje uten at det gjennomføres tiltak som påvirker disse prosessene, og normalt er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse i verneområdene. At trær blåser over ende, er helt naturlig og utløser ikke automatisk oppryddingstiltak. Det er en generell mangel på død ved i naturen, også i

verneområder. Død ved gir levested og næring til en lang rekke arter, frigjør næringsstoffer til jorda og spiller en rolle i å regulere vann og karbon i økosystemet.

Det kan likevel være behov opprydning etter ekstremvær. Eksempler kan være vindfall som kan skade bygninger eller andre installasjoner, som kan være til hinder for fremkommelighet, eller fare for ferdsel.

Søker påpeker at flere trær kan utgjøre en fare og i tillegg hindrer fremkommelighet på stier. Søker skriver videre i sin søknad at avkuttete trær vil bli lagt ut i terrenget. Dette sikrer at død ved blir liggende. Der det er mulig bør ikke knekte trær som må hugges tas nede ved stammen. Det bør settes igjen endel av stammen. Det er behov for både liggende og død ved for å sikre mangfoldet.

Verneforskriftens § 3, pkt. 5.5 b tillater brenning etter hogst og rydding i forbindelse med tiltak etter § 3, pkt. 2.2.d, pkt. 2.3.a og 2.3.b. Bålbrenning må ikke skje så nær vegetasjon, svaberg eller annet fast fjell at det forårsaker skade.

Brenning må foregå på anvist sted av hensyn til verneverdiene. Det er ikke registrert rødlistede arter eller naturtyper i omsøkt område, men all vegetasjon i nasjonalparken er vernet mot skade og ødeleggelse.

Brenning av hogstavfall på anvist plass

Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet, og påvirkningen på verneverdiene vurderes som liten, forutsatt at vilkårene for tillatelsen følges. Formålet vurderes å være innenfor verneforskriftens formål.

Tillatelsen må forevises til eventuelle eksternt firma/tømmerhogger.

Naturmangfoldloven §§ 8 - 12

§8 - Kunnskapsgrunnlaget. Saken vurderes som godt nok opplyst. Generelt skal liggende og stående død ved være urørt innenfor nasjonalparken. Bakgrunnen for opprydning er ekstremvær og fare for ferdsel. Avkuttete trær skal legges ut i kantsonen, og stående avknekte trær kuttes ikke helt ned, bare til de ikke utgjør fare for ferdsel. Brenning skal skje på anvist sted.

§ 9 - Føre-var-prinsippet. Kommer ikke til anvendelse i denne sammenheng. Føre-var-prinsippet gjelder virkninger på naturmiljøet.

§ 10 – Økosystemtilnærming og samlet belastning. En påvirkning av økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Omsøkt tiltak vurderes som et unntak fra ordinære tiltak, og prinsippet kommer i mindre grad til anvendelse. Det påpekes likevel at det bør gjøres en vurdering for hvert enkelt tre i hvilken omfang det utgjør en fare for ferdsel eller fremkommelighet. I nasjonalparken er vegetasjonen, herunder døde busker og trær, fredet mot skade og ødeleggelse. At trær blåser over ende, er helt naturlig og utløser ikke automatisk oppryddingstiltak.

§ 11 – Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig, eventuelle spor/miljøforringelse må bæres av tiltakshaver.

§ 12 – Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det forutsettes skånsom håndtering av området rundt nedfalte trær. Bruk av motorisert utstyr for felling av trær skal ikke skje i perioden med ferdselsforbud (hekketiden), dvs. 15.4-15.7.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

**Færder
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Grev Wedels gate 1
3111 Tønsberg

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33371177
sfvtpost@statsforvalteren.no
<https://nasjonalparkstyre.no/ferder>

Byggmester Steffen Aasheim

Saksbehandlar Anne Sjømæling

Vår ref. 2025/9976-16 432.3

Dykkar ref.

Dato 09.02.2026

Delegert vedtak

Delegasjonssak	
----------------	--

Tillatelse Færder nasjonalpark - Holteskjær - Burø - helikoptertransport

Vedtak

Byggmesterfirma Reidar Solheim AS v/Steffen Aasheim og firma Airlift AS gis tillatelse til helikopterflyging i uke 10, 2026, max 2 timer og uke 13, max 3 timer. Tillatelsen gis i henhold til verneforskriften for Færder nasjonalpark, § 3, pkt. 6.4 c. Tillatelsen gis på følgende vilkår

- Tillatelsen gjelder flyvning en dag inntil 2 timer, i uke 10 (vær eller vindavhengig)
- Flytid er oppgitt til maks 2 timer, ca. 10 hiv fra land til Burø, maks 18 med søppel fra Burø
- Tillatelsen gjelder i tillegg flyvning en dag inntil 3 timer, i uke 13 (vær eller vindavhengig)
- Det må utvises generell aktsomhet og hensyn til omgivelsene
- Alt søppel skal fraktes ut og deponeres på etablert deponi
- Ved forespørsel skal tillatelse fremvises

Dokumenter i saken

Søknad av 02.12.25

Innhenting av tilleggsinfo 06.02.26, svar 06.02.26

Søknaden

Utdrag:

Uke 36 utgikk. uke 3 2026 så har vi ca 2 timers flyging. 10hiv med materialer fra land og 18 hiv med søppel fra Burø.

Vi har også behov for en flyging i uke 8, ca 3 timer. Denne gangen er det ca 6 hiv med materialer fra land til Burø 1, 10 hiv med søppel fra Burø 3 til land og 12 hiv med søppel fra Burø 1 til land.

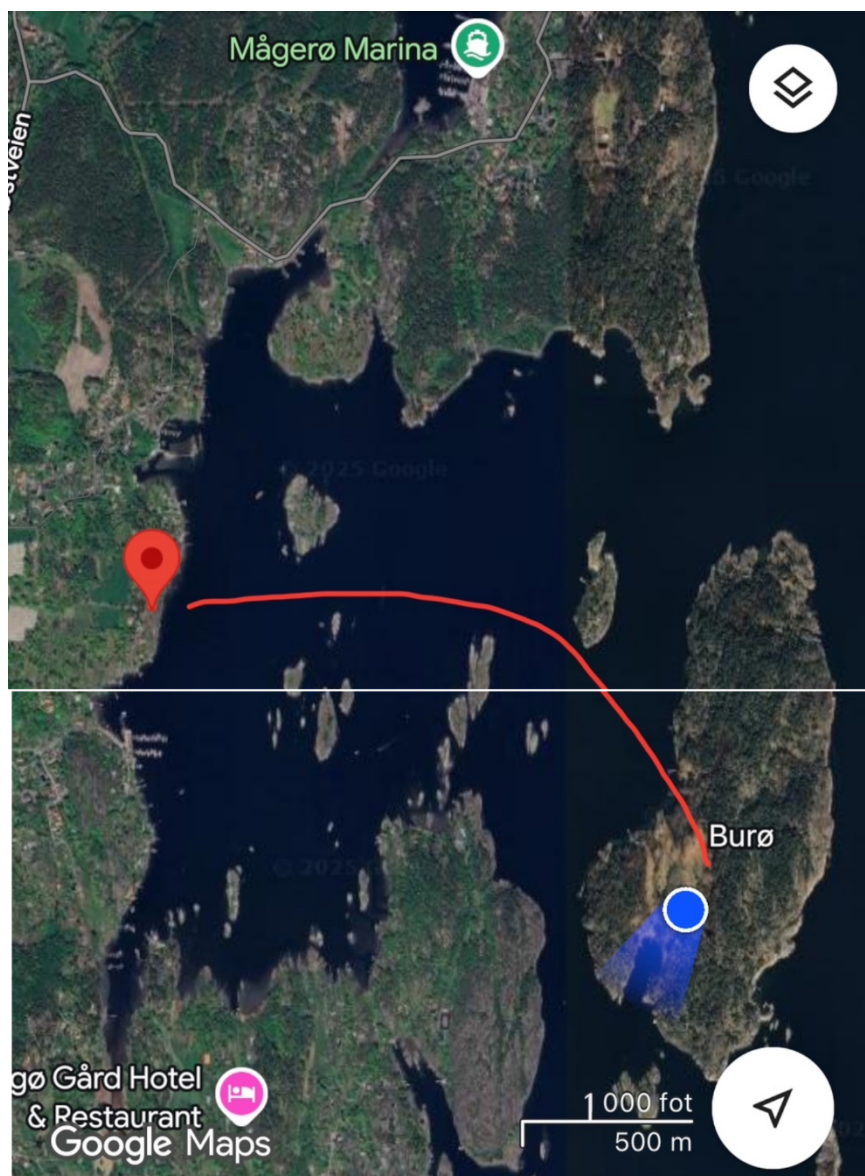

Fig. 1

Epost korrespondanse 060226:

Vi har ventet på svar på søknaden, uke 8 rekker vi nok ikke nå så den må endres til uke 10 og 13 i stedet. Regner med uke 13 er siste mulighet?

Det ble bekreftet at uke 13 er siste mulighet for helikopterflyvning i nasjonalparken, grunnet hekkende sjøfugl, og med dagens kunnskap. Denne dato kan endres ved evt. fremtidige søknader.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Nasjonalparkforvalter har fullmakt til å gi tillatelser i samsvar med verneforskriften i saker av mindre prinsipiell betydning. Denne myndigheten er delegert fra Nasjonalparkstyret. Søknaden vurderes i henhold til verneforskriftens § 3, pkt. 6.4.c.

Verneforskrift og verneformål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep (utdrag).

Videre: verneforskriftens formålsparagraf er slik: «Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.» Verneforskriftens § 3 pkt. 6.1 setter forbud mot motorferdsel til lands, på is, og i lufta under 300 m fra bakken i nasjonalparken.

Verneforskriften § 3 pkt. 3.1: Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke- og yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødige forstyrrelse.

Dispensasjon kan gis gis etter verneforskriftens § 3, pkt. 6.4.: Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til: 6.4.c: *Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende.*

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystem tilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Verneforskriften

§ 3 punkt 6.4 c gir anledning til å søke om motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende. I mange tilfelle vurderes helikoptertransport å være den transportmetode som utgjør minst skade og forstyrrelse på naturverdiene, i forhold til transport på land utan vei. Hyttene på Burø vurderes å ligge nokså utilgjengelig. Transport med helikopter vil medføre noe støy, og kan derfor påvirke fugl og være forstyrrende for friluftsliv. Flyrute vises i fig 1.

Antall flyvninger det søkes om og flytiden er oppgitt å være begrenset i tid. Flyvningen skal i henhold til søknaden pågå 2 timer en dag i uke 10, med 10 hiv fra land og 18 hiv med søppel ut fra Burø, og 3 timer i uke 13, med 6 hiv fra land og 10 hiv med søppel ut fra Burø 1 og 12 hiv fra Burø 13.

Flyging vil utgjøre en forstyrrelse, men effekten vurderes i liten grad å påvirke friluftsliv på omsøkt tidspunkt. Selv kortvarig flyvning kan være forstyrrende på sjøfugl, og selv om flyvningen er kortvarig i tid, vil det være mange flyturer fram og tilbake. Flyvningen foregår utenfor hekkeperioden, og flyrutene er lagt utenom fuglefredningsområder, og påvirkning og forstyrrelsen vurderes derfor å være mindre vesentlig i denne søknaden. Dagens ferdselsforbud er fra 15.4 til 15.7. Nyere kunnskap viser imidlertid at en rekke arter hekker tidligere enn 15.4 og flere arter har ikke flyvedyktige unger 15.7.

Tiltaket vurderes ikke å være i strid med verneformålet i denne søknad, og påvirkningen på verneverdiene vurderes å være i mindre grad.

Naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilfredsstillende i forhold til tiltakets omfang, og periode på året. Transporten vurderes som godt nok opplyst. Teknologi og metode er velkjent.

§ 9: Føre-var-prinsippet vurderes ivaretatt da tiltakets begrensede virkning på naturmiljøet er tilstrekkelig kjent. Det er kortvarig flyvning og forstyrrelsen vurderes derfor til å være av mindre omfang.

§ 10: Den samlede belastning på naturmiljøet skal også vurderes. Den vurderes som begrenset pga. tiltakets korte varighet og tidspunktet på året. Flere flyvninger utgjør en belastning på naturmiljøet ved gjentatte forstyrrelser, og den samlede belastning kan komme til anvendelse dersom antall søknader om flyvninger øker. Flyvning i perioden med ferdselsforbud i sjøfuglområdene, 15.4-15.7 vurderes å utgjøre en stor belastning. Denne flyvning er utenfor hekkesesong.

§ 11: Vurderes som lite relevant, da tiltaket ikke vurderes å medføre vesentlig miljøforringelse. I den grad tiltaket medfører miljøforringelse, er tiltakshaver ansvarlig for utbedring.

§ 12: Helikoptertransport vurderes i dette tilfelle som den mest miljøforsvarlige teknikken. Støybelastningen er reell, men transporten skjer med kort varighet, på en dag, selv om det kan synes mange flyvninger. Det søkes om frakt av materialer og utfrakting av søppel etter bygningsarbeider. Annen transport vurderes som ikke aktuell pga. terreng. Virkningen på naturmiljøet vurderes noe mindre i denne perioden av året. Bruk av helikopter i et tilfelle som dette, vil ikke gi en presedensvirkning som strider mot nasjonalparkens formål.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med ein frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Færder nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Anne Sjømæling
nasjonalparkforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

BYGGMESTER REIDAR SOLHEIM AS	Haugsjordet 17A	3145	TJØME
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark	Postboks 2076	3103	TØNSBERG
Vestfold fylkeskommune	Postboks 1213 Trudvang	3105	TØNSBERG
Forum for Natur og Friluftsliv i Vestfold	Stadionveien 5	3214	SANDEFJORD
Færder kommune	Postboks 250	3163	NØTTERØY

Arkivsaksnummer: 2026/2072-1

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 23.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	4/2026	05.03.2026

Færder nasjonalpark møteplan 2026

Innstilling fra forvalter

Møteplan for 2026 vedtas med de endringer som kom fram i møtet.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Møteplan for 2026 ble behandlet i sak 28/2025. Ny representant fra Vestfold fylkeskommune var ikke oppnevnt, og det ble da usikkerhet knyttet til hvilke politisk møtekalender som skulle hensyntas. Styret vedtok å endelig godkjenne møteplan i møte 05.03.26.

Det var foreslått samling for styrene Ytre Hvaler og Kosterhavet og Færder NP 28.-29. mai. Færder nasjonalparkstyre er vertskap i 2026.

Det viste seg å passe dårlig for Kosterhavet, og for så vidt også for Ytre Hvaler. Juni er en vanskelig måned, da det er politiske møter både tidlig i juni og rett før sommerferien.

Forvalter foreslår et møte i mai, og legger fram forslag til to datoer, etter dialog med styreleder.

Forvalternes innstilling er at samlingen legges til tidlig september 2026.

Forslag til styremøter 2026

05.03.26	Møtested: SFVT, Tønsberg
27.05.26 eller 28.05.26	Møtested: BSFNP, VE
3.9.-4.9 samling med styrene	Ø. Bolæren (foreløpig)
15.09.26	Befaring, NB, tidspunkt kl 12-17
24.11.26	Møtested: BSFNP, VE

Arkivsaksnummer: 2026/2072-3

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 24.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	5/2026	05.03.2026

Budsjettprioritering 2026 og tiltaksplan for 2026

Innstilling fra forvalter

Styret vedtar rammen for tilskudd og tar prioriteringen til etterretning. Forvalter gis myndighet til å gjennomføre omsøkte tiltak og omprioritere innenfor rammene. Større omprioriteringer legges fram for styret. Det legges fram halvårsrapport for styret.

Prioriterte oppgaver i 2026:

1. Skjøtsel i henhold til tiltaksliste
2. Besøksstrategi/besøksforvaltning
3. Deltagelse i forskningsprosjekter, særlig fokus marine prosjekter

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Søknader til Miljødirektoratet om midler for 2026

Innvilget tilskudd fra Mdir

Budsjettprioritering/tiltaksliste

Saksopplysninger

Søknad ble oversendt Miljødirektoratet 09.01.26 med styrets innstilling av møte 20.11.25, med noen justeringer.

Færder nasjonalparkstyre søkte midler til tiltak i verneområde med 2 950.000 k, hvorav 80.000 kr til Statens Naturoppsyn som økonomisk ansvarlig for minkprosjekt, og 770.000 kr til restaureringstiltak. Til styrets drift ble det søkt om 395.000 kr og kr 60.000 til revidering/oppdatering av besøksstrategi og forvaltningsplan.

Pri nr. 1, 2, 8, 12, og 14 er tiltak som er avtalt med Statens Naturoppsyn. Kostnader knyttet til tiltakene er oftest transport, evt. leie inn ekstra mannskap.

Av disse tiltakene er pri 1, 2, forhåndsgodkjent, dvs. mulighet for tidlig utføring. I tillegg har tiltak 1, 2 og 5 under restaureringstiltak fått tidlig godkjenning. Iltak 1, 2 og 5 er utført, og tiltaket må prioriteres i tildeling.

Endringer fra budsjettforslag møte 20.11.25

Post 3 er økt fra budsjettforslag, 70.000 til 100.000 (infopkt Østre Bolæren)

Post 4 er økt fra budsjettforslag, 70.000 til 100.000 (skilt i Færder nasjonalpark)

Post 7 er økt fra budsjettforslag, 155.000 til 160.000 (slått og rydding Bolærne)

Post 9 er økt fra budsjettforslag, 75.000 til 125.000 (åpne gjengrodde arealer Masseløy)
 Post 10 er redusert fra budsjettforslag, 80.000 til 70.000 (re-etablering av strandtorn)
 Post 11 er økt fra budsjettforslag, 10.000 til 20.000 (metode og resultat fjerne rynkerose)
 Post 16 er nytt tiltak – nødvendig kartlegging for skjøtsel, hekkelokalitet sjøfugl 50.000
 Post 17 er økt fra budsjettforslag 10.000 til 15.000 (rydde Store Færder kulturminne)

Forprosjekt flatøsters er flyttet til restaureringstiltak, kr 200.000.

	Søknadssum 2026	Innvilget
Søknadssum post 31 «tiltak i verneormåder»	kr 2.180.000	kr 1 095 000
Søknadssum post 31 «restaureringstiltak»	kr 770.000	kr 770 000
Søknadssum for post 21 «styrets driftsmidler»	kr 395.000	kr 405 000
Søknad post 21 «besøksstrategi/forvaltningsplan»	kr 60.000	kr 0

SNO ressurs har tidligere vært økonomisk ansvarlig for prosjekter de har avtalt oppfølging av. Det ble en endring på dette i 2026, og nasjonalparkstyret må være økonomisk ansvarlig for tiltak, selv om det avtales at SNO er prosjektansvarlig. SNO beholdt kun økonomisk ansvar for arbeidet med fjerning av mink.

Kommentar til innvilget beløp

Færder nasjonalparkstyre er innvilget til «tiltak i verneområde»	kr 1 095 000
Restaureringstiltak er innvilget med	kr 770 000

I all hovedsak er pri 18 (se vedlegg) med kr 1.000.000 til «kartlegging og omfang av marine naturtyper» det som ikke er innvilget, men miljødirektoratet gir følgende begrunnelse:

«Avvent. Marin instruks for kartlegging med NiN er under testing i 2026. For ytterligere dialog rundt dette kan du ta kontakt med kontaktperson i direktoratet.»

Miljødirektoratet har økt støtten til Statens Naturoppsyn fra søknaden på kr 80.000 til kr 95.000.

Post 4 «skilting av Færder nasjonalpark» er satt på «avvent – Kan søkes supplerende tildeling når det er mer konkrete behov som skal dekkes».

Tiltak til restaurering er innvilget i sin helhet.

Styrets driftsmidler, som også inkluderer kr 75 000 i grunnstøtte, er økt fra 395 000 til 405 000 kr. Søknad om midler til oppdatering av besøksstrategi/forvaltningsplan er avslått.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål – forskrift

Verneforskriften for Færder nasjonalpark.

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark 2017-2027 med tillegg av nye skjøtelsesplaner

Vedlegg: Budsjettprioritering

Tildeling fra Miljødirektoratet

Pri.	Post 1420.31 – tiltak i verneområde / navn på tiltak	Status	Søknad	prioritet	Øk. Ansv	Kommentar
1	Bekjempelse av mink	OK	80000	95000	Lokalt SNO	Miljødirektoratet har økt beløpet
2	øyer		80000	80000	F	Pågående prosjekt. SNO er prosjektansvarlig, Sgtj bistår
3	Infopunkt hovedinnfallsport Østre		100000	100000	F	
4	Skilt i Færder nasjonalpark	Avvent	100000	50000	F	Mdir: kan søkes om supplerende tildeling når det er mer konkrete behov som skal dekkes. Forvalter: anbefaler å sette av midler, allerede nå behov – aktsomhetsskilt for sjøfugl utenfor sone B
5	Trådløse gjerder i Moutmarka		5000	5000	F	Oppdatering av utstyr i 2025, evt. mindre utstyr
6	Skjøtsel i Moutmarka		100000	100000	F	Pågående prosjekt. Beiting, rydde einer, slåpe, berberis
7	Slått og rydding på Bolærne		160000	150000	F	MB venner, slått, rydde kulturminner, mm, og beiting, rydde hogstavfall
8	Engslått utvalgte øyer		45000	40000	F	Pågående prosjekt. SNO er prosjektansvarlig, Sgtj bistår, enger fortsatt i restaureringsfase. Steinkloss, ØB, Gåsøy, Froungen, V
9	Åpne gjengrodde arealer Masseløy		125000	120000	F	Beiting og manuel skjøtsel, rydde slåpe, einer, rynkerose
10	Re-etablering av strandtorn		70000	60000	F	Flerårig prosjekt, startet i 2025, utsetting av planter 2026. Sandø
11	Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose		20000	20000	F	Påbegynt i 2025. Feltarbeid 2026. Sandø
12	Oppfølging av fremmede arter etter hogst		5000	5000	F	Årlig befaringer, vurdering av behov for skjøtselstiltak
13	Rydde marin forsøpling utvalgte øyer		50000	45000	F	Årlig. Sgtj. Vanskelige og sårbare områder
14	Lyngbrenning Kløvningen		75000	75000	F	Nytt tiltak: forsøksfelt 2020/6, rapport 2025. Dårlig tilstand lyng, tørke, beiting, gjengroing
15	Nødvendig kartlegging for skjøtselstiltak		100000	95000	F	Nytt tiltak. Karplanter godt kartlagt. Behov for kartlegging insekter, amfibier, særlig padder
16	Nødvendig kartlegging hekkelokalitet for sjøfugl		50000	45000	F	Skjøtsel av hekkelokalitet kan bidra til bedre hekkeforhold. SNO testet ut på Tjåltskjær i 2025, god effekt. Må kartlegge lokaliteter
17	Store Færder rydde rundt kulturminne		15000	10000	F	Årlig tiltak, og vedlikehold av tidligere rydding
18	Nødvendig utredning før tiltak: Kartlegging marint	Avvent	1000000		F	For ytterligere dialog rundt dette kan du ta kontakt med kontaktperson i direktoratet
	Forslag prioriterting 2026			1E+06		
	Samlet pott søknad		2E+06			
	Samlet pott innvilget	OK		1E+06	F	Inkluderer kr 95 000 med Statens Naturoppsyn som økonomisk

Post	Post 1420.31 Restaureringstiltak	Status	Søknad	prioritet	Øk. Ansvar	Kommentar
1	Uttak av granplantasje på Hvaløy	ok	50000	50000	F	Søkt og fått tidlig godkjenning av Mdir. SNO fulgt opp.
2	Hogst av plantet gran på M Bolæren	ok	120000	120000	F	Søkt og fått tidlig godkjenning av Mdir. SNO fulgt opp.
3	Restaurering av flatøsters	ok	300000	300000	F	I søknadsprosess flyttet fra tiltak til restaurering. Forprosjekt. Samarbeid mulig med Havforskningsinstituttet og en videreføring av kartlegging og rydding spøkeisesteiner 2020.
4	Restaurering av marine naturtyper	ok	200000	200000	F	Kartlegging har gitt kart med tapt redskap og søppel, og rydding kan organiseres effektivt og målrettet
5	Uttak av plantet Hemlokk Burø	ok	100000	100000	F	Søkt og fått tidlig godkjenning av Mdir. SNO fulgt opp.
	Sum søknad		770000			
	Sum innvilget			770000		

SUM TILTAKSMIDLER			Søknad	et
Post 1420.31 Tiltaksmidler			2E+06	1E+06
Post 1420.31 Restaureringsmidler			770000	770000
Omsøkt			3E+06	
Innvilget				2E+06

I all hovedsak post post 18, kartlegging marint kr 1 000 000 som ikke er innvilget

Post 1420.21 Driftsmidler Færder nasjonalparkstyre			Søknad	Innvilget
Driftsmidler			395000	405000
Revidering forvaltn.plan &			60000	0

Summen inkluderer et grunntilskudd (drift) 75 000 Mdir prioritert manglende besøksstrategier og

Forslag detaljbudsjett				
Styrehonorar, reise, møter			200000	200000
Driftsoppgaver			80000	85000
Kompetanseheving			25000	25000
Kjøp av tjenester			90000	95000

Sum søknad 395000 405000 Sum innvilget

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Bekjempelse av mink	OK	Kr 95 000	Lokalt SNO	15 000 på 6592 og 80 000 på 6790
2	Fjerning av fremmede arter på utvalgte øyer		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
3	Infopunkt hovedinnfallsport Østre Bolæren		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
4	Skilt i Færder nasjonalpark	Avvent	Kr 0	Forvaltningsmyndighet	Kan søkes om supplerende tildeling når det er mer konkrete behov som skal dekkes.
5	Trådløse gjerder i Moutmarka		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
6	Skjøtsel i Moutmarka		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
7	Slått og rydding på Bolærene		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
8	Engslått utvalgte øyer		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
9	Åpne gjengrodde arealer Masseløy		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
10	Re-etablering av strandtorn		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
11	Kartlegge metode og resultat fjerning av rynkerose		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
12	Oppfølging av fremmede arter etter hogst		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	

13	Rydde marin forsøpling utvalgte øyer		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
14	Lyngbrenning Kløvningen		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
15	Nødvendig kartlegging for skjøtselstiltak		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
16	Nødvendig kartlegging hekkelokalitet for sjøfugl		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
17	Store Færder rydde rundt kulturminne		Kr 0	Forvaltningsmyndighet	
18	Nødvendig utredning før tiltak: Kartlegging marint	Avvent	Kr 0	Forvaltningsmyndighet	Avvent. Marin instruks for kartlegging med NiN er under testing 2026. For ytterligere dialog rundt dette kan du ta kontakt med kontaktperson i direktoratet.
19	Samlet pott	OK	Kr 1 000 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 19			Kr 1 095 000		

Midler til naturrestaurering (kap. 1420 post 31)

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Uttak av granplantasje på Hvaløy	OK	Kr 50 000	Forvaltningsmyndighet	
2	Hogst av plantet gran på Mellom-Bolæren	OK	Kr 120 000	Forvaltningsmyndighet	
3	Restaurering av flatøsters	OK	Kr 300 000	Forvaltningsmyndighet	
4	Restaurering av marine naturtyper	OK	Kr 200 000	Forvaltningsmyndighet	
5	Uttak av plantet Hemlokk	OK	Kr 100 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 5			Kr 770 000		

Behovsinnmelding statsforvalteren

Navn	Status	Innvilget beløp	Kommentar
Driftsmidler Færder nasjonalparkstyre	Innvilget	Kr 405 000	Innvilget 330 000,- til drift av styret og tildelt 75 000,- i grunnstøtte.
Revidering av besøksstrategi	Avslag	-	
Antall: 2		Kr 405 000	

Arkivsaksnummer: 2026/2682-2

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 26.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	6/2026	05.03.2026

Tillatelse - Færder nasjonalpark sjøfugltelling med fly sone B

Innstilling fra forvalter

Færder nasjonalparkstyre gir NINA – Norsk Institutt for Naturforskning – v/Rune Bergstrøm tillatelse til motorferdsel og lavtflyving i forbindelse med telling av ærfugl og storskarv/mellomskarv i Færder nasjonalpark. Tillatelsen gis med hjemmel i verneforskriftens § 4 – generelle dispensasjonsbestemmelser, og innebærer dispensasjon fra § 3, pkt. 6.1 forbud mot motorferdsel. Tillatelsen gis for inneværende styreperiode, 2024-2027.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder til 31.12.2027
- Tillatelsen gjelder 1 årlig flyvning i perioden april-mai
- Statens Naturoppsyn (lokalt) og nasjonalparkforvaltningen skal varsles i forkant med dato/tidspunkt/hvilket fly (registreringsnummer)
- Flyet skal ha på AIS sender under flyvningen
- Nasjonalparkforvaltningen skal ha kopi av resultatene etter gjennomført telling
- Tiltakshaver er selv ansvarlig for evt. tillatelser etter annet lovverk

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Søknad fra Rune Bergstrøm 22.02.26

Innhenting av tilleggsinformasjon 25.02.26

Tilleggsinfo fra Rune Bergstrøm 25.02.26

Saksopplysninger

Rune Bergstrøm søker om tillatelse til motorferdsel og lavtflyging i Færder nasjonalpark i forbindelse med taksering av hekkebestandene av ærfugl og storskarv/mellomskarv langs den norske Skagerakkysten.

Tellingene gjennomføres med høyvinget småfly (Cessna) og omfatter hele kystlinjen og tilhørende øyer. Ærfuglhanner og hekkeplasser/reir av mellomskarv fotograferes for etterfølgende analyse. Rune Bergstrøm har i over 30 år gjennomført årlige flybaserte takseringer av ærfugl og storskarv/mellomskarv langs den norske Skagerakkysten.

Arbeidet utføres på oppdrag for NINA – Norsk Institutt for Naturforskning, og inngår som en viktig del av det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl (Seapop). Søker skriver at dataserien er langvarig og at den har stor verdi for forvaltning, forskning og vurdering av bestandsutvikling for sjøfugl.

Flyvningene gjennomføres i en høyde på ca. 500–600 fot over havet (ca. 150-200 m). Erfaringer gjennom mange år viser at fuglene i svært liten grad reagerer på overflyvningene. Flyet har lav hastighet under tellingene (ca. 140–160 km/t) og vil kun befinne seg over hvert område i få sekunder. Det er heller ikke observert reaksjoner hos sel som ligger på land i forbindelse med flyvningene.

Både ærfugl og mellomskarv er arter av stor forvaltningsmessig betydning. De har høy opplevelsesverdi i skjærgården og er per i dag jaktbare arter. Ærfuglen har hatt en merkbar bestandsnedgang de siste 25 årene, mens mellomskarven – som er en relativt ny hekkefugl i Skagerrak – har økt raskt i antall. I 2025 ble det registrert over 4 000 hekkepar. Dette har gitt opphav til omfattende diskusjoner knyttet til jakt, bestandsstørrelse og forvaltning, noe som understreker behovet for en pålitelig og konsistent bestandsovervåkning.

Tidligere har vi hatt en generell tillatelse fra daværende Miljøverndepartementet til å gjennomføre disse tellingene. Som påpekt av nasjonalparkforvalter for Jomfruland er det nå nødvendig å innhente tillatelse fra den enkelte nasjonalpark for lavtflyvning i forbindelse med gjennomføring av tellingene. Tellingene gjennomføres normalt i april–mai. Statens naturoppsyn (SNO) varsles i forkant om tidspunkt for flyvningene og hvilket fly (registreringsnummer) som benyttes.

På denne bakgrunn søker vi med dette om tillatelse til å gjennomføre årlige flytelling av ærfugl og mellomskarv i de aktuelle nasjonalparkene, med bruk av høyvinget småfly i en høyde på ca. 500 fot over havet.

Tilleggsinformasjon av 25.02.26

Søker har en samarbeidsavtale med NINA og utfører tellinger på vegne av NINA. Tillatelsen fra Miljøverndepartementet var tilbake fra 1988.

Det var da flytellingene startet. Midler ble bevilget fra Miljøverndepartementet til disse som en oppfølging av den store invasjonen av giftige gullalger (*Chrysochromulina*). I den tildelingen ble det gitt tillatelse til å overfly verneområder. Jeg jobbet da hos Fylkesmannen i Telemark og hadde noen år foretatt flytelling på Telemarkskysten. Brevet ligger vel i statsarkivet i dag. Jeg har ingen kopier av korrespondansen fra Miljøvern avdelingen.

Siden overtok miljøvern avdelingene det økonomiske ansvaret i noen år. Etter hvert inngikk tellingene i det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl med midler fra NINA.

Før nasjonalparkene kom var det svært lite havområder som var fredet med begrensninger knyttet til lavt flyvning. Flytellingen forgår ved skråbilder og en vil alltid fly 100- 150 meter fra strandlinjen for å ha optimale sikt og fotomuligheter. De vanlige verneområder (sjøfuglreservater mm) blir da ikke overflydd.

Det er derfor nødvendig med en tillatelse til disse flyvningene i nasjonalparkene hvor også store sjøområder er vernet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Færder nasjonalparkstyre er myndighet for Færder nasjonalpark. Tiltaket er ikke tidligere omsøkt knyttet til Færder nasjonalpark, og vurderes å være av prinsipiell betydning, og utenfor forvalters delegasjonsmyndighet.

Verneforskriften for Færder nasjonalpark | 3, pkt. 6 angir forbud mot omsøkt tiltak: Pkt. 6.1: *Motorferdsel til lands, på is og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt.*

Verneforskriften inneholder ingen unntaksbestemmelser, og søknaden må behandles etter | 4 – Generelle dispensasjonsbestemmelser.

Verneformål – forskrift

Utdrag fra verneformålet: *Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.*

Allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Videre (utdrag):

I sone B er formålet å ta vare på livsmiljøet for plante- og dyrelivet, spesielt med hensyn til sjøfuglene og deres hekkeplasser. På Lille Rauer er det i tillegg særlig viktig å bevare den truede arten gul hornvalmue og deres livsmiljø.

Verneforskriften § 3, *I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.* § 3, pkt 1.1 *området er vernet mot inngrep av enhver art..... listen er ikke uttømmende.*

Verneforskriften § 3 pkt. 3.1: *Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke- og yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse.*

Det gis ingen unntaksbestemmelser for forbudet mot lavtflyvning til omsøkt formål, søknaden må behandles som dispensasjonssøknad etter § 4, Generelle dispensasjonsbestemmelser: *Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. Naturmangfoldloven § 48.*

Forvaltningsplan

Motorferdsel er omtalt i kapittel 3.8. Forvaltningsmål:

- Motorferdsel på land i hele nasjonalparken skal holdes på et strengt nødvendig minimum
- Motorferdsel på sjøen skal foregå på en slik måte at nasjonalparkens kvaliteter og nasjonale betydning for båtbasert friluftsliv opprettholdes
- Motorferdsel i luften skal ikke redusere muligheten for stillhet og naturopplevelse på en uakseptabel måte

Fra generelle retningslinjer for § 3 pkt. 6 (motorferdsel):

Tillatelser etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene (§3 pkt. 6.4 a-f) skal også vurderes i forhold til verneformålet. Motorferdsel som ikke er hjemlet i unntaksbesømmelsene eller de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene, krever dispensasjon etter § 4.

Det skal generelt gjøres en streng og nøktern vurdering av behov for motortransport i saker som krever behandling etter verneforskriften.

Naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Vurderingen skal fremgå av beslutningen. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystem tilnærming og samlet belastning, hvems som skal bære kostnadene ved miljøforringelse, samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Presedens

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad vurdere dispensasjon basert på en konkret vurdering av den enkelte søknad. Hver søknad behandles for seg. I og med at det gis dispensasjon til et, i utgangspunktet forbudt, tiltak, danner ikke en dispensasjon i sak presedens i ev. påfølgende saker.

I tråd med god forvaltningspraksis skal saksbehandlingen være forutsigbar. Saker skal behandles individuelt, men bør ses i sammenheng med tidligere vedtak for en helhetlig, rettfærdig og forutsigbar forvaltning.

Forvaltningsmyndigheten har anledning til å endre praksis på bakgrunn av nye retningslinjer eller tolkninger av lovverket, eller ny kunnskap.

Vurdering

I henhold til verneforskriften § 3 pkt. 6.1 er det forbud mot motorferdsel til lands, på is og i lufta under 300 meter frå bakken. § 3 pkt. 6.3 a-g omhandler spesifiserte unntaksbestemmelser hvor nasjonalparkstyre kan dispensere fra forbudet.

Omsøkt flyvning faller utenfor unntakene i punkt 6.3 a-g og en eventuell dispensasjon må derfor behandles etter § 4 – Generelle dispensasjonsbestemmelser (jf. Naturmangfoldlovens § 48).

Eventuell dispensasjon § 4 skal vurderes strengt. Miljødirektoratets rundskriv om forvaltning av verneforskrifter (M106-2014): «*Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.*» (s.11). Jf. videre avklaringer i rundskrivet skal den generelle dispensasjonsbestemmelsen ikke benyttes til å utvide rammen som er etablert gjennom verneforskriften. Det følger av dette at dispensasjonsbestemmelsen kun skal nyttes i særlige tilfeller og som en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses på vernetidspunktet.

Det påpekes at selv om tiltaket vurderes å ikke være i strid med verneformålet, eller ha nevneverdig betydning for verneverdiene, utløser ikke dette en rett til dispensasjon. Oppfyllelse av vilkårene er premisset for at forvaltningsmyndigheten kan vurdere dispensasjon.

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er blant annet å ta vare på arter generelt, og i sone B er sjøfuglene spesielt viktige. Videre er dyrelivet særlig vernet gjennom § 3 pkt. 3.1: *Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødig forstyrrelse*

Formålet med vernevedtaket er blant annet å ta vare på sjøfugl og hekkeplassene, og vernet reir- og hekkeplasser for skade og unødig forstyrrelse.

I Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark, under punkt «4.8 Overvåkning» er følgende forvaltningsmål satt: «Forvaltningen skal ha tilgang til oppdatert kunnskap om tilstanden for viktige verneverdier i området, både i sjø og på land».

Formålet med flyvingen er å kartlegge hekkelokaliteter og antall individer av ærfugl og storskarv/mellomskarv. Metodikken er lik tidligere år, hvor tellingen er gjennomført med fly. Koloniene/hekkeområdene fotograferes i lav høyde for senere dataprosesering. Siden formålet med flyvingen innebærer datainnsamling som kan være viktig i bevaring og forvaltning av sjøfuglene, vurderer forvalter at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål.

Flyvingen innebærer videre en kortvarig forstyrrelse og gjennomføres av profesjonelle aktører med tidligere erfaring fra denne typen kartlegging. Søker skriver *«flyvningene gjennomføres i en høyde på ca. 500-600 fot over havet. Erfaringene gjennom mange år viser at fuglene i svært liten grad reagerer på overflyvningene. Flyet har lav hastighet under tellingene (ca. 140-160 km/t) og vil kun befinne seg over hvert område i få sekunder. Det er heller ikke observert reaksjoner hos sel som ligger på land i forbindelse med flyvningene.»* Vilkårene for vurdering av dispensasjon etter § 4 vurderes derfor som oppfylt. 5-600 fot høyde tilsvarer ca. 150-200 m over bakken.

Forvaltningsplanen omtaler utfordringer knyttet til lavtflyging, kapittel 3.8. Retningslinjene viser til at *det skal generelt gjøres en streng og nøktern vurdering av behov for motortransport i saker som krever behandling etter verneforskriften.*

Det vises også til at *«allmenheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv, med liten grad av teknisk tilrettelegging.*

Søknaden må vurderes opp mot annen aktivitet i verneområdet som kan ha en påvirkning på verneverdiene, her sjøfugl og virke forstyrrende for friluftsliv. I denne sammenhenge er det relevant å vurdere samlet belastning for både sjøfugl og besøkende i nasjonalparken.

Tellingene gjennomføres normalt i april-mai, ifølge søknaden.

Dette er et tidspunkt hvor flere arter har begynt å legge seg på reir. I april, men særlig utover mai øker også aktiviteten på land og på sjøen i nasjonalparken, av båter og besøkende.

Valg av flyvningsdag må være relativt åpen pga. vær, men flyvningen bør fortrinnsvis gjennomføres på ukedager, hvor antall besøkende i nasjonalparken er lavere enn i helgene.

Selv om støymengden fra fly er høyere enn f.eks drone, vurderes fly i denne sammenhengen som en hensiktsmessig metode basert på en helhetsvurdering. Siden formålet er å fotografere hele kolonier for senere telling på foto, vil fly være tidseffektivt, samtidig som metoden blir lik tidligere år.

De senere årene har bruken av drone overtatt mye i kartlegging og nasjonalparkforvalterne i Oslofjord-området får flere søknader og henvendelser om bruk av drone. Drone kan være mer effektivt, flyvning kan gjennomføres på kort varsel og avgir mindre støy enn fly. Samtidig ser vi at droner i bestemte høyder kan imitere atferd til stor rovfugl (bl.a. havørn) som prederer på sjøfugl i nasjonalparken. Drone kan i gitte situasjoner innebære mer stress på fuglene enn det et forbipasserende fly kan, selv om den lokale støyen vil være vesentlig høyere i tidsrommet overflyvingen foregår.

Tiltaket vurderes å ikke være i strid med vernevedtakets formål eller innebærer nevneverdig påvirkning av verneverdiene. Formålet med flyvningen er sentral i spørsmålet om tiltaket anses i strid med verneformålet, hvor forskning og kartlegging kan styrke forvaltningen av sjøfugl og formålet med verneområdet.

Det vurderes at oppdaterte data om hekking og bestander er viktig kunnskap for forvaltningen. En rekke sjøfuglbestander står på artsdatabankens rødliste, og mange arter viser en nedadgående trend, samtidig som arter som skarv øker. Kunnskap om hekking er viktig for å kunne iverksette eventuelle tiltak som ivaretar hekkeområdene eller andre forvaltningstiltak.

Kartleggingen inngår som en viktig del av det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl (Seapop).

Vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 – Kunnskapsgrunnlaget. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å være tilfredsstillende. Søker har mer enn 30 års erfaring med flytelling, og dataene gir viktig informasjon til det nasjonale overvåkingsprogrammet for sjøfugl (Seapop). Søker skriver at deres erfaringer etter mange års gjennomføring, er at fuglene i svært liten grad reagerer på overflyvningene. Flyvningene er kortvarig.

§ 9 – Føre-var-prinsippet. Gjennom erfaringer fra tidligere kartlegginger, viser begrenset overflyvning liten reaksjon fra sjøfuglene. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig for å vurdere dispensasjonssøknaden og naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse

§ 10-Prinsipper for økosystemtilnærming og samlet belastning. Færder nasjonalpark har siden opprettelsen 2013 behandlet en rekke søknader knyttet til helikopterflyvning, i henhold til unntaksbestemmelsen i § 3 pkt. 6.4 c: Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger og lignende. Bestemmelsen er en kan bestemmelse, og nasjonalparkstyret har lagt til grunn strenge retningslinjer og en praksis der tillatelser ikke gis i perioden 15.4-15.7. Praksisen har trolig bidratt til å redusere antall søknader.

I de senere årene har nasjonalparkstyret fått en rekke dispensasjonssøknader knyttet til bruk av drone. Her har også nasjonalparkstyret lagt til grunn en streng praksis.

Samlet belastning lokalt kan i en enkelt sak tale for dispensasjon, samtidig som samlet belastning for nasjonalparken som helhet kan tale mot dispensasjon. Forvaltningsmyndigheten vil derfor alltid vurdere hver sak for seg, og gjøre vurdering opp mot kost-nytte. I denne sammenheng vurderes at oppdaterte data om sjøfugl er viktig kunnskap for forvaltningen av sårbare arter, og veier opp for eventuell forstyrrelse.

§ 11-Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver Tiltakshaver er ansvarlig for å dekke kostnader dersom det oppstår akutt forurensning på land eller vann som følge av tiltaket.

§ 12-Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Av hensyn til samlet belastning i form av støy, forstyrrelse av fugler og andre brukeres opplevelser i nasjonalparken bør forvaltningsmyndigheten legge til grunn en streng praktisering av verneforskriften. Kartlegging fra fly vurderes som en hensiktsmessig metode ut fra en helhetsvurdering.

Arkivsaksnummer: 2026/2072-2

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 13.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	7/2026	05.03.2026

Mandat for Rådgivende utvalg

Innstilling fra forvalter

Færder nasjonalparkstyre godkjenner forslag til mandat for RU. Mandatet sendes ut til representantene for RU.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Alle nasjonalparker/verneområde styrer skal oppnevne et Rådgivende utvalg (RU).

§ 8 i verneforskriften for Færder nasjonalpark omhandler Rådgivende utvalg: *Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.*

I Forvaltningsplan for Færder nasjonalpark er Rådgivende utvalg beskrevet i kapittel 4.1.7.

I vedtektene for nasjonalparkstyret punkt 6.8 har nasjonalparkstyret ansvaret for å oppnevne et Rådgivende utvalg:

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

Vurdering

Det finnes ingen retningslinjer for mandat, eller hvor mange som bør være representert i utvalget.

Færder nasjonalparkstyre har i sak ST 5 g/14.03.24 vedtatt å invitere et representativt utvalg for organisasjoner og grunneiere, for perioden 2024-2027. Styret ble enig om at representerte organisasjoner og grunneiere følger samme funksjonstid som styret. Organisasjonene velger selv representant.

I møte med Rådgivende utvalgt 04.12.25 ble utkast til mandat presentert, og organisasjonene fikk mulighet til å gi innspill. Forvalter har ikke mottatt noen innspill. Videre ble det på dette møtet jobbet med informasjon i nasjonalparken, og forvaltningen fikk mange gode innspill.

Generelt vil et møte i Rådgivende utvalg inneholde følgende momenter:

- Informasjon fra nasjonalparken, generelt og evt utvalgte prosjekter
- Presentasjon av 1-2 organisasjoner
- Diskusjon og innspill til nasjonalparkstyret
- Det kan være eksterne foredragsholdere om aktuelle tema

Mandat legges ut på styresiden sammen med liste over representanter i RU.

Forslag til mandat for Rådgivende utvalg i Færder nasjonalpark

- RU skal fungere som et Rådgivende utvalg for nasjonalparkstyret i saker som gjelder overordnede strategier
- RU involveres i arbeidet med Besøksstrategi og tilrettelegging
- RU involveres i arbeidet med informasjonstiltak
- RU skal bidra med lokalkunnskap om områdene
- RU skal bidra til samhandling mellom aktørene og forvaltningen
- RU medlemmer kan fremme saker til Rådgivende utvalg
- RU kan være høringsinstans på prinsipielle saker

Medlemmene i RU følger valgperioden til Færder nasjonalparkstyre, og er valgt for 4 år

Det skal avholdes minst ett fysisk dialogmøte mellom RU og nasjonalparkstyret årlig.

Verneformål – forskrift

Verneforskriften for Færder nasjonalpark [Forskrift om vern av Færder nasjonalpark, Nøtterøy og Tjøme kommuner, Vestfold - Lovdata](#).

Konklusjon

Færder nasjonalparkstyre godkjenner forslag til mandat for RU. Mandatet sendes ut til representantene for RU.

Arkivsaksnummer: 2025/14381-2

Saksbehandler: Anne Sjømæling

Dato: 26.02.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre	8/2026	05.03.2026

Færder nasjonalpark - søknad om bruk av logo S. Årø

Innstilling fra forvalter

Færder nasjonalparkstyre gir Morten Ueland tillatelse til å benytte det kommersielle merket «Kommer fra Færder nasjonalpark» til sine kjøttprodukter og profilklær i henhold til søknad. Tillatelsen forutsetter at Miljødirektoratets retningslinjer og kriteriene satt av Færder nasjonalparkstyre følges. Det skal inngås skriftlig avtale mellom nasjonalparken og søker før merket er gyldig.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Søknad fra Morten Ueland 05.12.25 (vedlagt)

Søknadsskjema (Færder nasjonalpark)

Veileder for kommersielt merke (Færder nasjonalpark) (vedlagt)

Saksopplysninger

Morten Ueland er forpakter på Søndre Årøy og driver gårdsbruket der, sammen med sin kone Marianne Sandgren. De driver med sau og storfe. Ueland driver med økologisk produksjon og skriver i sin søknad at han er debio godkjent, samt benytter KSL (kvalitetssystem i landbruket), og er tilknyttet dyrehelseportalen.

DEBIO: Debio er en privat medlemsorganisasjon som kontrollerer og merker økologisk landbruksproduksjon, foredling, lagring, import og omsetning. Debio ble opprettet i 1986 for å utvikle regelverk, og for å kontrollere og godkjenne økologisk produksjon i Norge (kilde Wikipedia).

KSL: Kvalitetssystem i landbruket, bondens eget verktøy for internkontroll og kvalitetssikring. Gjennom KSL kan bonden enkelt sjekke at drifta er i tråd med retningslinjer. KSL standarden består av sjekkliste og veiledere, og er bygget opp med utgangspunkt i lover og forskrifter som et nyttig verktøy.

Dyrehelseportalen (DHP): er et nettsted for registrering av helsedata, inseminasjon og uthenting av matkjedeinformasjon. Prinsippet bak DHP er at data skal rapporteres en gang, ett sted og deretter være tilgjengelig for alle som har rettmessig behov for dem.

Morten Ueland og hans kone Marianne Sandgren har vært forpaktere på Søndre Årøy i over 40 år, og bidratt i stor grad til å holde kulturlandskapet og naturverdiene i Færder nasjonalpark vedlike. Ueland har beiting på en rekke øyer i nasjonalparken, både med sau og med hereford (storfe). I 2025 fikk de begge Færderprisen for sin lange og flotte innsats for å gjøre øyene i Færder nasjonalpark tilgjengelig for friluftsliv, ved at de har bidratt til å holde kulturlandskapet åpent.

Færder nasjonalpark har god dialog med Ueland, og beiting og skjøtsel skjer i henhold til forvaltningsplan for Færder nasjonalpark.

Søknaden ligger i vedlagt i sin helhet. Søker oppfyller følgende kriterie for å kunne søke (nasjonalt kriterie): «Tilbyr et produkt som kommer fra en nasjonalpark eller verneområde»

Type virksomhet: Beiting med storfe og sau i nasjonalparken, samt de kravene Færder nasjonalparkstyre har vedtatt.

Søker ber om å få benytte logo «kommer fra», se fig. 1

Fig. 1

Hjemmelsgrunnlag

Nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Færder nasjonalpark.

Styret kan vedta delegert myndighet til forvalter. I sak 05/23 ble det vedtatt at Færder nasjonalparkstyre behandler saker om bruk av kommersielt merke.

Miljødirektoratet har utarbeidet «Designmanual for Norges nasjonalparker». Et av punktene i Designmanualen omhandler «Kommersielt merke». På forsiden kan vi lese følgende:

Kommersiell bruk av merkevaren Norges nasjonalparker

Virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark (og i enkelte tilfeller andre verneområder) kan søke om tillatelse til å benytte et spesiallaget merke for denne merkevaren, sammen med logo for egen virksomhet, i markedsføringen av et produkt, tjeneste eller aktivitet.

Portalsymbolet er et registrert varmemerke i patentstyret, og kan ikke benyttes av virksomheter uten at dette er godkjent.

Det er designet egne merker for formålet (kommersielt merke) og det er nasjonalparkstyret (eller annen forvaltningsmyndighet) for den aktuelle nasjonalparken eller verneområdet som behandler søknaden og gir tillatelser. Styret eller forvaltningsmyndighet skal ha godkjent besøksstrategi for området.

Videre følger en beskrivelse av hvem som kan bruke det kommersielle merket, samt hva merket står for og hvordan det kan brukes.

Ovenstående er generelle retningslinjer. Det er forvaltningsmyndigheten for den aktuelle nasjonalparken (eller verneområde) som behandler søknader og gir tillatelser.

Verneformål – verneforskrift

Forskrift om vern av Færder nasjonalpark, [Forskrift om vern av Færder nasjonalpark, Nøtterøy og Tjøme kommuner, Vestfold - Lovdata](#).

Utdrag: Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Videre (utdrag):

- *Det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø*

I sone A er formålet å ta vare på naturtyper som hagemark, hule eiker, naturbeitemarker, slåtteenger, tørrenger og strandenger.

Vurdering

Færder nasjonalpark har en godkjent Besøksstrategi, arbeidet med oppdatering er påbegynt. I henhold til Miljødirektoratet er besøksforvaltning:

I denne veilederen definerer vi besøksforvaltning som å legge til rette for og styre bruken av et verneområde slik at forståelsen for vernet økes og verneverdiene ivaretas, samtidig som opplevelsen for de besøkende skal bli best mulig og den lokale verdiskapingen skal bli størst mulig.

Nasjonalparkstyret og besøksforvaltning skal bidra til lokal verdiskapning, men nasjonalparkstyret skal ikke være utvikler av tilbud, men tilrettelegger. I enkelte tilfelle kan ønske om verdiskapning og gjennomføring av aktivitet føre til målkonflikter.

Dersom det er motstridende målsettinger mellom ivaretagelse av verneverdiene, tilrettelegging for de besøkende og lokal verdiskaping, skal ivaretagelse av verneverdiene tillegges størst vekt.

Besøksforvaltning handler om å finne balansen mellom det å ta vare på naturverdier og bruken av verneområdene, både av besøkende og næring.

Det er lagt til rette for at virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark kan søke om tillatelse til å benytte et spesiallaget merke for merkevaren, sammen med egen logo. Denne ordningen gjelder for bedrifter som oppfyller kriteriene for ordningen, som er fastsatt av Miljødirektoratet, med detaljerte kriterier satt av nasjonalparkstyret. Det er nasjonalparkstyret som gir eventuelle tillatelser.

Morten Ueland har avtale om beiting i nasjonalparken, og bidrar til skjøtsel og ivaretagelse av kulturlandskapet og verneverdiene. Han driver økologisk, hvilket gir en god miljøprofil. Han har et ønske om å benytte merket i salg av (økologisk) kjøtt fra dyr som har beitet i nasjonalparken, og på profilklær.

Før merket kan tas i bruk, må Ueland signere avtale med Færder nasjonalpark, knyttet til kriteriene, og må ha bekreftet gjennomgang av opplæringsvideoer, samt forevist hvordan det kommersielle merket er tenkt benyttet.

Miljødirektoratet har satt følgende retningslinjer for kommersielt merke
Hvem kan bruke det kommersielle merket?

En kommersiell, frivillig eller annen type virksomhet som foregår i, eller ved en nasjonalpark. Hvis produktet som tilbys kommer fra en nasjonalpark, eller det arrangeres en aktivitet i eller ved en nasjonalpark, så er det mulig å søke om tillatelse til å bruke varemerket.

Hva står merket for?

Det kommersielle merket er utviklet for å gi en mulighet til å markedsføre en bedrift, aktivitet eller produkt i relasjon til Norges nasjonalparker, og sier noe om geografisk tilhørighet til en nasjonalpark eller et verneområde. Merket er ikke et kvalitetsstempel, og representerer ikke en godkjenning, noen form for finansiering eller annen støtte fra nasjonalparken eller forvaltningsmyndigheten. I seg selv ligger det en kvalitet i å ligge i nærheten av en nasjonalpark eller verneområde, det er dette vi ønsker at de lokale bedriftene skal kunne nyte godt av.

Hvordan kan merket brukes?

Merket kan brukes som klistremerker i butikkvinduer, i program eller brosjyrer, på nettsted, i e-post på produkter og plakater.

Hva er kriteriene for bruk?

Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på en måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets løretningslinjer eller formål.

Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.

Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst. Det er retningslinjer som beskriver riktig bruk.

Merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart.

Ved misbruk av det kommersielle merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.

Hvorfor må det foreligge en signert avtale?

Logoen for Norges nasjonalparker er en verdifull ressurs, og et beskyttet varemerke, dette gjelder også det kommersielle merket.

Det er viktig å håndheve riktig bruk til fordel for alle som ønsker å knytte sin virksomhet til Norges nasjonalparker, og misbruk kan ødelegge verdien for alle som benytter merket. Vi ber derfor om at det signeres en forpliktende avtale.

Gjennom avtalen anerkjenner du kriteriene for bruk og binder deg til å bruke merket respektfullt, hensiktsmessig og etter retningslinjene.

Bare de som har søkt om og fått tillatelse til å bruke merket, kan gjøre det.

Hvor mye koster det?

Det er gratis å bruke det kommersielle merket.

Miljødirektoratet skriver følgende om lokale kriterier:

Når kriteriene settes lokalt av den enkelte forvaltningsmyndighet er det mulig, og vi oppfordrer til, å sette kvalitative kriterier for å dele ut merket. Her kan dere dreie utviklingen lokalt i retning av bærekraft, ansvarlig markedsføring og benytte andre og lokale kriterier som er viktig for akkurat dere.

Færder nasjonalparkstyre vedtok retningslinjer og kriterier for bruk av det kommersielle merket i Færder nasjonalpark i sak 05/23, d. Veileder, søknadsskjema og avtale ligger på nasjonalparkstyre.no/Færder Nasjonalparkstyre [Nasjonalparkstyre | Profilering - Bruk av kommersielt merke for...](#)

Søknadskriterier for bruk av kommersielt merke i Færder nasjonalpark vedtatt av Færder nasjonalparkstyre 16.03.23

Færder nasjonalparkstyre har vedtatt at godkjent søker får merket for en periode på tre år.

- Produktet/tjenesten skal kjennetegnes av god kvalitet, gode råvarer og godt håndverk
- Det er en fordel om tjenesten/produktet er miljøsertifisert. Miljøprofil skal beskrives
- Produktet/tjenesten skal ha en egenart for Færder nasjonalpark
- Leverandøren av tjenesten/produktet må bekrefte gjennomgått opplæring
- Lær om Færder nasjonalpark - YouTube (filmene 16-20).
- Bruk av merket skal beskrives/illustreres
- Produktet/tjenesten skal gi informasjon om Færder nasjonalpark

Hva innebærer godkjenning

En bedrift/organisasjon kan benytte den kommersielle logoen til Færder nasjonalpark som en del av markedsføringen.

Nasjonalparkstyret kan trekke tilbake en godkjenning dersom bedrift/organisasjon lengre innfrir kriteriene eller dersom godkjenningen misbrukes.

Nasjonalparkstyret kan gi godkjenning til flere bedrifter/organisasjoner i samme kategori dersom de innfrir kriteriene. For eksempel guidete turer eller flere ulike leverandører av like produkter.

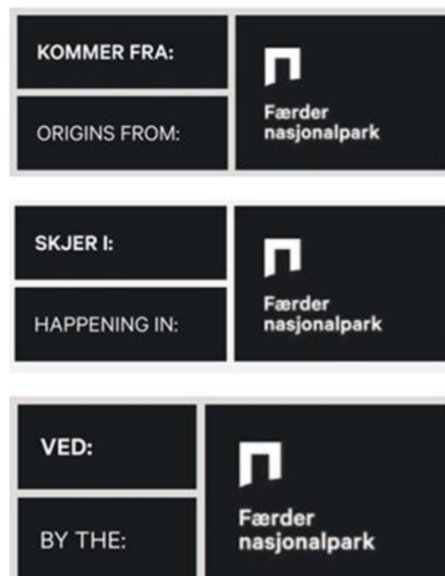
Etter tre år avholdes et møte med nasjonalparkforvaltningen dersom man ønsker å fornye bruk av merket, hvor følgende vurderes:

- Er merket benyttet i henhold til kriterier
- Hvilken nytte har leverandøren hatt av merket
- Har markedsføring med merket gitt noen effekt

Konklusjon

Det er forvalters vurdering at søker er innenfor kriteriene som Færder nasjonalparkstyre har satt, og at han får tillatelse til å benytte merket «Kommer fra» Færder nasjonalpark for en periode for tre år – til 31.12.28.

Eksempel på bruk:

Norges nasjonalparker

Du må

oppfylle ett av følgende kriterier for å være kvalifisert til å søke;

Jeg er en bedrift, organisasjon, gruppe eller en person som:

- ☐ ligger i eller ved en nasjonalpark eller verneområde
- ☐ tilbyr en tjeneste som skjer i en nasjonalpark eller verneområde
- ☒ tilbyr et produkt som kommer fra en nasjonalpark eller verneområde
- ☐ arrangerer en tidsbegrenset aktivitet i eller ved en nasjonalpark eller

verneområde Kryss ut riktig boks og fyll deretter ut og returner skjemaet. Husk
signatur!

Om virksomheten

Navn på bedrift, organisasjon, gruppe eller person	Morten Ueland
Virksomhetskategori (Sett en sirkel rundt ditt valg)	Landbruk
Organisasjonsnummer	969205513
Filial (hvis relevant)	
Virksomhetsadresse:	Søndre Årø 4 3135 Torød
Type virksomhet:	Beting med storfe og sau i Nasjonalparken
Nettside:	

Om søkeren (deg)

Navn på søker	Morten Ueland
---------------	---------------

Tittel eller rolle	Bonde
Postadresse: (hvis forskjellig fra	
virksomhetsadresse) Postkode:	
Telefonnummer:	91307878
E-postadresse:	morten.ueland58@gmail.com

Hvilke(n) logo(er) søker du om å bruke?:

Kommer fra Skjer i Ved

X ☐ ☐ ☐

Språk:

bokmål nynorsk engelsk nordsamisk sørsamisk annet

(spesifiser)

X ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Vennligst beskriv i tekst (gjerne med illustrasjon) hvordan du har tenkt å bruke merket(e): Bruken skal godkjennes av Færder nasjonalparkstyre:

Logo på kjøtt og profilklær

KRITERIER FOR BRUK AV MERKET KNYTTET TIL FÆRDER NASJONALPARK:

KRAV	BESKRIVELSE
Produktet/tjenesten skal kjennetegnes av god kvalitet	Økologisk
Er produktet/tjenesten miljøsertifisert? Hvis ja, hvilken sertifisering? Hvis nei, beskriv miljøprofil	KSL, Debio og dyrehelseportalen
Produktet/tjenesten skal ha en egenart for Færder nasjonalpark	Beiting i Færder Nasjonalpark
Leverandør av produktet/tjenesten må signere på gjennomgått opplæring	Godkjent av Nortura og etter skjøtselsplaner for Færder nasjonalpark

Ved å fullføre søknaden, og ved inngåelse av avtale for å bruke en eller flere av de kommersielle logoene, forstår jeg og forplikter jeg meg til å overholde følgende vilkår:

Om kommersielle logoer

- de representerer kun en geografisk tilhørighet til en nasjonalpark
- de er ikke et kvalitetsmerke
- de representerer ikke en godkjenning, eller innebærer finansiering eller annen støtte fra forvaltningsmyndigheten

Hvem kan bruke logoene?

- En virksomhet eller organisasjon som opererer eller ligger i eller ved en nasjonalpark eller verneområde, tilbyr en tjeneste som skjer i nasjonalparken/verneområdet eller et produkt som kommer fra nasjonalparken/verneområdet.
- En virksomhet, organisasjon, gruppe eller individ som arrangerer en tidsbegrenset aktivitet i eller ved en nasjonalpark/verneområde.
- Merket er varemerkebeskyttet og har rettsvern.
- Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade merkevaren Norges nasjonalparks omdømme, eller på en måte som strider mot retningslinjer eller formål.
- Den som autoriseres til å bruke merket skal så langt som mulig etterleve Innovasjon Norges 10 prinsipper om bærekraftig reiseliv: <https://business.visitnorway.com/no/barekraftig-reiseliv/10->

prinsipper-for-et-barekraftig-reiseliv/

- Det er ikke tillatt å bruke det kommersielle merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo, som f. eks på brevhode eller på emballasjen for et produkt. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.
- Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst. Retningslinjer for å sikre riktig anvendelse blir gitt.
- Det kommersielle merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart. •

Ved misbruk av merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.

Virksomheten forplikter seg til i tillegg til å følge kravene fra Færder nasjonalparkstyre. Merket kan benyttes i tre (3) år fra signeringsdato.

Søknaden signeres i to eksemplarer til hver av partene.

Virksomhetens navn: Morten Ueland

Morten Ueland

..... Signatur:

..... Navn med blokkbokstaver:MORTEN

UELAND.....

Sted, dato: *Søndre Årø 5/12-25*

Navn på styre/forvaltningsenhet:

Signatur Navn med blokkbokstaver.....

Tittel Sted, dato

Fra: Morten Ueland[morten.ueland58@gmail.com]
Sendt: 05.12.2025 10:27:08
Til: Postmottak SFVT[sfvtpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Søknad om bruk av Nasjonalpark logo

Veileder til søknad om bruk av kommersielt merke Færder nasjonalpark

Kriterier fra Miljødirektoratet

Kommersiell bruk av merkevaren Norges nasjonalparker

Det er lagt til rette for at virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark (og i enkelte tilfeller andre verneområder) kan søke om tillatelse til å benytte et spesiallaget merke for denne merkevaren sammen med logo for egen virksomhet i markedsføringen av et produkt, tjeneste eller aktivitet. Det er laget egne merker for formålet (kommersielt merke) og det er nasjonalparkstyret (eller annen forvaltningsmyndighet) for den aktuelle nasjonalparken som behandler søknaden og gir tillatelser. Styret eller forvaltningsmyndighet skal ha godkjent besøksstrategi for området.

Hvem kan bruke den kommersielle merket?

Hvis du driver kommersiell, frivillig eller annen type virksomhet i, eller ved en nasjonalpark. Hvis produktet du tilbyr kommer fra en nasjonalpark, eller du arrangerer en aktivitet i eller ved en nasjonalpark, kan du søke om tillatelse til å bruke varemerket.

Hva står merket for?

Det kommersielle merket er utviklet for å hjelpe deg med å markedsføre din bedrift, aktivitet eller produkt i relasjon til Norges nasjonalparker, og sier noe om geografisk tilhørighet til en nasjonalpark eller et verneområde. Merket er ikke et kvalitetsstempel, og representerer ikke en godkjenning, noen form for finansiering eller annen støtte fra nasjonalparken eller forvaltningsmyndigheten. I seg selv ligger det en kvalitet i å ligge i nærheten av en nasjonalpark eller verneområde, det er dette vi ønsker at din bedrift skal kunne nyte godt av.

Hvordan kan jeg benytte merket?

Du kan eksempelvis bruke merket som klistremerker i butikkvinduer, i program eller brosjyrer, på nettsted, i e-post og på plakater. Det er ikke tillatt å bruke det kommersielle merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo, som f. eks på brevhode eller på emballasjen for et produkt. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.

Hva er kriteriene for bruk?

Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på en måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets retningslinjer eller formål.

Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo, som f.eks. på brevhode eller på emballasjen for et produkt. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.

Miljødirektoratet anbefaler at man i tillegg følger kriteriene for bærekraftige reisemål, som er en nasjonal sertifiseringsordning. Mer info finner du her:

<https://business.visitnorway.com/no/verktøy/merket-for-baerekraftig-reisemaal/>

Hvorfor må jeg signere en avtale?

Logoen for Norges nasjonalparker er en verdifull ressurs, og et beskyttet varemerke, dette gjelder også det kommersielle merket.

Det er viktig å håndheve riktig bruk til fordel for alle som ønsker å knytte sin virksomhet til Norges nasjonalparker, og misbruk kan ødelegge verdien for alle som benytter merket. Vi ber derfor om at det signeres en forpliktende avtale.

Gjennom avtalen anerkjenner du kriteriene for bruk og binder deg til å bruke merket respektfullt, hensiktsmessig og etter retningslinjene.

Bare de som har søkt om og fått tillatelse til å bruke merket, kan gjøre det.

Hvor mye vil det koste?

Det er gratis å bruke det kommersielle merket.

Får jeg merket til odel og eie?

Det er den respektive forvaltningsmyndigheten som fastsetter varigheten for rettigheten til bruk av merket. Hvis du arrangerer en tidsbegrenset engangshendelse, kan du kontakte styret for en vurdering.

Hvordan søker jeg?

Følg linken under eller bruk denne nettsiden for å finne søknadsskjema og avtale

<https://designmanual.norgesnasjonalparker.no/kommersielt-merke/retningslinjer>

**Færder
nasjonalpark**

Hvis du etter å ha lest nødvendige opplysninger og dokumenter ønsker å søke om å bruke én eller flere av Norges nasjonalparker sine kommersielle merker, er neste skritt å fylle ut og signere, i to eksemplarer - søknadsskjema og avtalen for registrering.

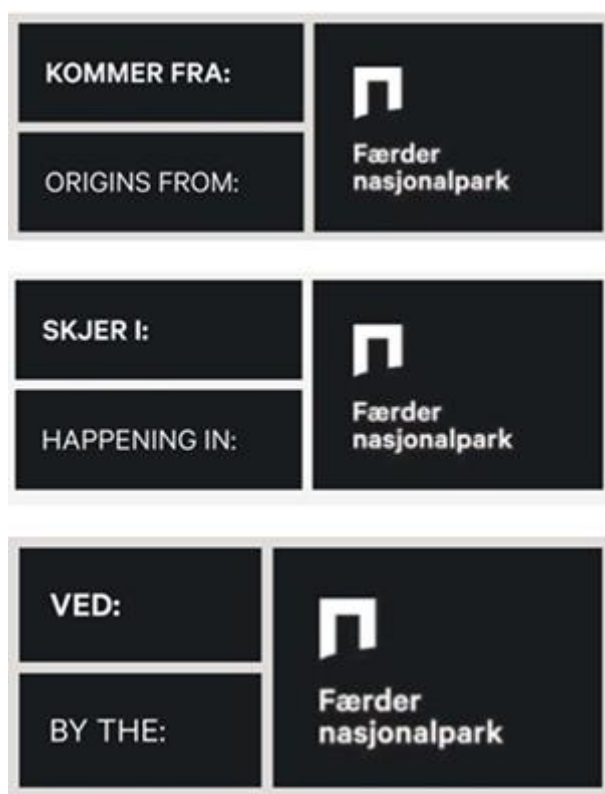
Returner disse to eksemplarene til vernemyndigheten for den aktuelle nasjonalparken/verneområdet ved forvalter/saksbehandler.

Du vil deretter motta høyoppløselige versjoner av merket på ulike språk og i ulike filformater og retningslinjer om hvordan du bruker det samt en signert avtale.

Bruken av dette kommersielle merket er helt nytt, og vi vil gjerne holde kontakten for å sikre at det fungerer både for deg og for oss. Vi skal gjennomgå prosessen med jevne mellomrom for å forsikre oss om at merkevaren for Norges nasjonalparker ivaretas på best mulig måte.

Ulike logoer

(du får en fil med Færder nasjonalpark etter godkjenning)

Kriterier fra Færder nasjonalparkstyre

Hva slags produkter kan søke?

I utgangspunktet kan alle slags produkter og tjenester søke så lenge de innfrir kriteriene som er satt av styret. Produkter inkluderer forbruksvarer og utsmykking/kunst, bekledning og utstyr, tjenester og opplevelser. Produktet behøver ikke være unikt for Færder nasjonalpark, men skal ifølge kriteriene ha en egenart for Færder nasjonalpark.

Søknadskriterier

Færder nasjonalparkstyre har vedtatt at godkjent søker får merket for en periode på tre år.

Kriterier for bruk i Færder nasjonalpark, vedtatt av Færder nasjonalparkstyre:

- Produktet/tjenesten skal kjennetegnes av god kvalitet, gode råvarer og godt håndverk
- Det er en fordel om tjenesten/produktet er miljøsertifisert. Miljøprofil skal beskrives
- Produktet/tjenesten skal ha en egenart for Færder nasjonalpark
- Leverandøren av tjenesten/produktet må bekrefte gjennomgått opplæring
- [Lær om Færder nasjonalpark - YouTube](#) (filmene 16-20).
- Bruk av merket skal beskrives/illustreres
- Produktet/tjenesten skal gi informasjon om Færder nasjonalpark

Bruk av kommersielt merke

Hva innebærer godkjenning?

En bedrift/organisasjon kan benytte den kommersielle logoen til Færder nasjonalpark som en del av markedsføringen.

Nasjonalparkstyret kan trekke tilbake en godkjenning dersom bedrift/organisasjon lengre innfrir kriteriene eller dersom godkjenningen misbrukes.

Nasjonalparkstyret kan gi godkjenning til flere bedrifter/organisasjoner i samme kategori dersom de innfrir kriteriene. For eksempel guidete turer eller flere ulike leverandører av like produkter.

Styret godkjenner nye søknader i november møtet hvert år.

Spesielle hensyn

Det er begrensning på høsting av naturressurser fra verneområder. Høsting til privat bruk er stort sett tillatt.

Vi anbefaler at man tar kontakt dersom man ønsker å benytte seg av råvarer fra nasjonalparken til produkter. Fremmede objekter (for eksempel marint søppel) kan høstes/fjernes uten søknad.

Det er ikke tillatt å hente løsmasser (for eksempel sand og stein) eller bergarter fra verneområdet.

Fiske er ikke begrenset av verneforskrift, men følg opp Fiskeridirektoratets bestemmelser. Vær spesielt obs på forbud mot torskefiske, hummerreservatene og minste- og maksimum på en del arter. Bruk appen [Fritidsfiske](#).

Tangrettigheter er forbeholdt rettighetshavere flere steder.

Utmarksbeite krever avtale med grunneier. Gjerdeoppsett er søknadspliktig.

Organisert ferdsel

Verneforskriften for Færder nasjonalpark tillater organisert aktivitet så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende. Forvaltningsplanen for Færder nasjonalpark setter retningslinjer for organisert aktivitet. Ferdselen betraktes som organisert når personer, lag, firmaer e.l. planlegger, koordinerer eller arrangerer aktiviteten, samtidig som ferdselen omfatter grupper av deltagere eller foregår med en viss hyppighet over et tidsrom.

Vernet hindrer ikke organisert turvirksomhet, så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende. Når dette vilkåret er oppfylt, kan slike aktiviteter gjennomføres uten at det søkes om tillatelse.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha dispensasjon.

Følgende typer av organisert ferdsel krever **alltid tillatelse**:

- **Grupper og arrangementer med minst 50 deltagere. Skoleklasser på tur omfattes normalt ikke av denne regelen, bortsett fra hvis antallet blir over 90 deltagere (tre skoleklasser).**
- **Grupper og arrangementer med færre enn 50 deltagere, når aktiviteten planlegges gjennomført minst tre ganger pr. år på samme sted. Alminnelig turaktivitet i mindre grupper i regi av familie og venner krever likevel ikke tillatelse etter denne regelen.**
- **Teltleir med minst 10 telt.**

Færder
nasjonalpark

Hva bør søknaden om bruk av kommersielt merke inneholde?

- Navn på ansvarlig søker/ leverandør med kontaktinfo
- Beskrivelse av produktet/tjenesten, inkluder hvordan produktet/tjenesten innfrir søknadskriteriene.
- Beskrivelse av hvordan produktet skal gi info om Færder nasjonalpark

Søknaden sendes til:

Færder nasjonalparkstyre v/

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

Telefon: 33 37 10 00

E-post: sfvtpost@statsforvalteren.no

Organisasjonsnummer: 974 762 501

ST 9/2026 Eventuelt